

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

GÜZEL SANATLAR LİSESİ MÜZİK BÖLÜMÜ İLE
BİLİM VE SANAT MERKEZİ MÜZİK ALANI
ARASINDAKİ FARKLAR ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Fatma SÜRMEİ

Malatya-2023

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

GÜZEL SANATLAR LİSESİ MÜZİK BÖLÜMÜ İLE
BİLİM VE SANAT MERKEZİ MÜZİK ALANI
ARASINDAKİ FARKLAR ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Fatma SÜRMEİ

Danışman: Prof. Dr. Cemal YURGA

Malatya-2023

	KABUL ONAY FORMU	Doküman No	İNÜ-KYS-FRM-142
		Yayın Tarihi	19.08.2019
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ		Revizyon No	
		Revizyon Tarihi	

**İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ**

**Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü ile Bilim ve Sanat
Merkezi Müzik Alanı Arasındaki Farklar Üzerine Bir Çalışma
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

DANIŞMAN
Prof. Cemal Yurga

HAZIRLAYAN
Fatma Sürmeli

Jürimiz tarafından 05/07/2023 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda bu tez **oybirliği** ile başarılı bulunarak Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyelerinin Unvanı Adı Soyadı

İmza

1.Prof. Cemal Yurga

.....

2.Prof. Dr. Ersan Çiftci

.....

3.Dr. Öğr. Üyesi Siyar Köksal

.....

O N A Y

Bu tez, İnönü Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri üyeleri tarafından kabul edilmiş ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun .../.../20... tarih ve 20.../..... sayılı Kararıyla da uygun görülmüştür.

Doç. Dr. Eyüp İzci

Enstitü Müdürü

ONUR SÖZÜ

Prof. Dr. Cemal YURGA'nın danışmanlığında yüksek lisans tezi olarak hazırladığım *Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü ile Bilim ve Sanat Merkezi Müzik Alanı Arasındaki Farklar Üzerine Bir Çalışma* başlıklı bu çalışmanın bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

Fatma SÜRMEİ

ÖN SÖZ

Çalışmamda bana yol gösteren, destek ve emeklerini benden esirgemeyen, beni daima yüreklendiren, sadece eğitim alanında değil her alanda ufkumu genişleten tez danışmanım sayın Prof. Cemal YURGA'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Lisans ve yüksek lisans eğitimim boyunca bilgileri ve düşünceleriyle yoluma ışık tutan, beni akademik yolda yürümem gerektiğine inandıran İnönü Üniversitesi Müzik Öğretmenliği bölümündeki tüm hocalarıma bir teşekkürü borç bilirim.

Araştırmam boyunca görüşmeler yaptığım kurumlarda yer alan tüm hocalarıma ilgilerinden dolayı teşekkürlerimi sunarım.

Özellikle de çalışmam boyunca beni daima destekleyen yorulduğumda bile beni ayağa kaldıran sevgili annem ve babama tüm sevgilerimi sunarım.

ÖZET

GÜZEL SANATLAR LİSESİ MÜZİK BÖLÜMÜ İLE
BİLİM VE SANAT MERKEZİ MÜZİK ALANI
ARASINDA Kİ FARKLAR ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

SÜRMELİ, Fatma

Yüksek Lisans İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Cemal YURGA

Temmuz-2023, xiii + 87 sayfa

Bu araştırmada amaç güzel sanatlar liselerinin müzik bölümü ile bilim ve sanat merkezlerinin müzik alanının karşılaştırmasını yapmak ve bu karşılaştırma sonucunda iki kurumun benzerliklerini, farklılıklarını ortaya çıkarmaktır. Bu amaçlar doğrultusunda da neden ayrı ayrı bu iki kuruma ihtiyaç duyulduğundan bahsedilmiş ve bu kurumların eksik, olumlu ya da olumsuz yönlerine de ışık tutularak bazı önerilerde bulunulmuştur.

Araştırma içerisinde nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırmanın nitel olma sebebi, kullanılan veri toplama araçlarından kaynaklanmaktadır. Kullanılan veri toplama yöntemleri arasında okul yöneticileri ve öğretmenleri ile yapılan görüşmeler, internet taraması ve gözlem yer almaktadır. Yapılan görüşmeler ekler bölümünde mevcuttur.

Araştırmada Türkiye’de yer alan bütün okulların karşılaştırılmasını yapmak imkânsız olacağından Hatay/Antakya’da yer alan Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi ile Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezinin karşılaştırılması yapılmıştır. Ayrıca araştırma yaparken internet taraması, kurumlarda yer alan yönetici ya da ilgili birimlerin bilgilerinden yararlanılmıştır.

Araştırma boyunca bahsettiğimiz iki kurumda da büyük boyutlarda olmasa da eksiklikler gözlemlenmiş ve bu eksiklikler için çözüm yolları üretilmeye çalışılmıştır.

Örneğin; Bilim ve Sanat Merkezlerinde öğrencilerin üstün yetenek ve üstün zekâya sahip olduklarını göz önünde bulundurduğumuzda seçilen öğretmenlerin de bu öğrencilere uygun şekilde ve seviyede eğitim vermesi gerekmektedir. Bunu göz önünde bulundurduğumuzda çözüm önerisi olarak olumsuz durumların yaşanmaması açısından öğretmenlere özel eğitimler verilebileceği önerisi sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM), Güzel Sanatlar Lisesi (GSL), Müzik, Yetenek, Zekâ

ABSTRACT

A STUDY ON THE DIFFERENCES BETWEEN THE FINE ARTS HIGH SCHOOL MUSIC DEPARTMENT AND SCIENCE AND ART CENTERS (BILSEM) MUSIC DEPARTMENT

SÜRMEĒİ, Fatma

Postgraduate Student, İnönü University Institute of Educational Sciences

Music Education

Thesis Supervisor: Prof. Cemal YURGA

July-2023, xii + 87 pages

The aim of this study is to make a comparison between the music departments of Fine Arts High Schools and Science and Art Centers (BILSEM) and reveal the similarities and differences between these institutions.

In line with these purposes, the main reason behind the need for these institutions separately is mentioned and the shortcomings, positive and negative sides of these institutions are explained and some suggestions are made.

Qualitative research is used throughout the research. The reason for this study to be qualitative has its source in the tools used for collecting data. The methods used for data collection include the interviews with school administrators and teachers, web browsing and monitoring. The interviews are provided in the appendix section.

As it would be impossible to compare all of the schools in Turkey in the research, a comparison is made between the fine arts high schools and science and art centers located in Hatay/Antakya. Besides, web resources are reviewed and the information about the managers and related units in these institutions are made use of during the research. It should be noted that the data gathered in the research is correct to a limited degree. As it can also be incorrect.

Throughout the research some deficiencies, though not major ones, are observed in both of the institutions and solutions are suggested and generated.

Key Words: Science and Art Centers (BILSEM), Fine Arts High School (GSL), Music, Talent, Intelligence

İÇİNDEKİLER

ONUR SÖZÜ.....	ii
ÖN SÖZ.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLO DİZİNİ.....	xii
KISALTMALAR.....	xiii
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	2
1.2. Problem Cümlesi.....	3
1.3. Alt Problemler.....	3
1.4. Araştırmanın Amacı.....	4
1.5. Araştırmanın Önemi.....	4
1.6. Araştırmanın Sayıltıları.....	5
1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	5
BÖLÜM II.....	6
KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	6
2.1. KURAMSAL BİLGİLER.....	6
2.1.1. Bilim ve Sanat Merkezleri.....	6
2.1.2. Güzel Sanatlar Liseleri.....	8
2.1.3. Bilim.....	10
2.1.4. Sanat.....	10
2.1.5. Müzik.....	11

2.1.6. Eğitim.....	12
2.1.6.1. Eğitimin İşlevleri.....	13
2.1.7. Özel Eğitim.....	13
2.1.8. Sanat Eğitimi.....	14
2.1.9. Müzik Eğitimi.....	14
2.1.9.1. Günümüz Müzik Eğitimi ve Türleri.....	15
2.1.9.1.1. Genel Müzik Eğitimi.....	15
2.1.9.1.2. Özenen (Amatör) Müzik Eğitimi.....	17
2.1.9.1.3. Mesleki Müzik Eğitimi.....	18
2.1.10. Zekâ.....	18
2.1.10.1. Sözel-Dilsel Zekâ.....	20
2.1.10.2. Matematiksel-Mantıksal Zekâ.....	20
2.1.10.3. Görsel-Uzamsal Zekâ.....	21
2.1.10.4. Bedensel-Kinestetik Zekâ.....	21
2.1.10.5. Ritmik-Müzikâl Zekâ.....	21
2.1.10.6. Sosyal-Kişilerarası Zekâ.....	22
2.1.10.7. Özedönük-İçsel Zekâ.....	22
2.1.10.8. Doğacı Zekâ.....	22
2.1.10.9. Varoluşsal Zekâ.....	23
2.1.11. Üstün Zekâ.....	23
2.1.12. Yetenek.....	25
2.1.13. Üstün Yetenek.....	25
2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	27
BÖLÜM III.....	32
YÖNTEM.....	32
3.1. Araştırmanın Deseni.....	32
3.1.1. İçerik Anlizi.....	32

3.2. Evren ve Örneklem.....	32
3.3. Veri Toplama Araçları.....	32
BÖLÜM IV.....	33
BULGULAR VE YORUMLAR.....	33
4.1. Türkiye’deki Bilim ve Sanat Merkezleri ile Güzel Sanatlar Liselerinin Sayılarına Yönelik Bulgular ve Yorumlar.....	33
4.2. Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezi ile Güzel Sanatlar Lisesi Derslerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar.....	39
4.3. Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezinin Müzik Alanında Yaptığı Öğretmen Alımlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	44
4.4. Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezinin Müzik Alanında Yaptığı Öğrenci Alımlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	44
4.5. Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesinin Müzik Bölümündeki Öğrenci Alımlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	48
4.6. Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesinin Müzik Bölümündeki Öğretmen Alımlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	49
4.7. Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezi Müzik Alanı ile Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümünün Alt Yapı, Malzeme ve Çalgı Olanaklarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	49
4.8. Hangi Kurumun Hangi Birey ya da Bireyler için Daha Uygun Olduğuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	53
4.9. Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi ile Hatay/Antakya Bilim Sanat Merkezi Arasındaki Temel Farklılıklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	54

BÖLÜM V.....	55
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	55
5.1. Sonuçlar.....	55
5.2. Öneriler.....	57
KAYNAKLAR.....	59
EKLER.....	67
EK-1 “Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezi Hakkında Sorular ve Cevaplar”.....	67
EK-2 “Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi Hakkında Sorular ve Cevaplar”.....	76
EK-3 “Etik Kurul Kararı”.....	82
EK-4 “Araştırma İzin Onayı”.....	83
EK-5 “Tutanak”	84
EK-6 “Uygulama İzni”	85
EK-7 ”Araştırma İzni”	86

TABLO DİZİNİ

Tablo 1 Türkiye’deki Güzel Sanatlar Liselerinin Sayıları	33
Tablo 2 Türkiye’deki Bilim ve Sanat Merkezlerinin Sayıları	36
Tablo 3 Güzel Sanatlar Liselerin de İşlenmesi Zorunlu ve Ortak Dersler	39
Tablo 4 Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümlerinde İşlenmesi Zorunlu Dersler	40
Tablo 5 Bilim ve Sanat Merkezlerinde İşlenen Dersler	43
Tablo 6 Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezinde Öğrencilere Tahsis Edilebilen Çalgılar ve Sayıları	50
Tablo 7 Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesinde Öğrencilere Tahsis Edilebilen Çalgılar ve Sayıları	51
Tablo 8 Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesinde Öğrencilere Tahsis Edilemeyen Çalgılar ve Sayıları	52
Tablo 9 Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü ile Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezi Müzik Alanı Arasındaki Temel Farklar	54

KISALTMALAR

BİLSEM: Bilim ve Sanat Merkezi

GSL: Güzel Sanatlar Lisesi

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

BEP: Bireysel Eğitim Programı

MYK: Müzik Yüksek Kurulu

BYF: Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme Programı

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü ile Bilim ve Sanat Merkezi Müzik Alanı Arasındaki Farklar Üzerine Bir Çalışma

BÖLÜM I

GİRİŞ

Birçok ünlü filozofun, şairin, bestecinin sanat hakkında söylemiş olduğu bir sözü illaki vardır. Ünlü şair Schiller der ki: “Duygusuzluk yetenekleri uykuda bırakır.” Ünlü filozoflardan Schopenhauer ise dâhinin içinin ıstıraplarının ölmez eserlerin ana kucağı olduğunu iddia eder. O zaman Schiller’e göre yeteneği üst düzeyde olan bir birey bile olsanız duygunuz eksikse bunun bir önemi yoktur. Schopenhauer’a göre ise bir dâhinin, bestecinin, yeteneği üst düzey olan birinin içinde yaşadığı duygular, belki de sonsuza kadar aynı etki ile dinlenebilecektir. Genel bir kaniya varacak olursak, istediğiniz kadar yetenekli olun ama duygunuz yoksa yeteneğin pek bir önemi ne yazık ki kalmıyor. Aslında duyguların varlığı değil de bunu kullanmak ve karşıya hissettirebilmekte yetenek olarak sayılabilir.

Çevremizde çok yetenekli veya zeki bireyler olabilir. Ancak onların gelişmelerine, kendilerini fark etmelerine yardımcı olamadıktan sonra yetenek ya da zekâ sadece kendilerine yararlı olur. Bu bireyler fark edilirse ve onlar için her türlü koşul önlerine serilirse sadece kendilerine değil çevreye de yararları dokunur. Bahsettiğimiz farkındalıkta BİLSEM veya GSL ile ilgili bilgi sahibi olan bireylerin bilgi aktarımı ve yardımlarıyla oluşturulabilir.

BİLSEM kurumları, üstün yetenek veya zekâyâ sahip bireyler için okul öncesinden itibaren eğitim-öğretim veren kurumlardır. Bu da demek oluyor ki çok küçük yaşta fark edilen çocuklar erken yaştan itibaren bilinçli ve kendinin farkında yaşamına devam ederken yine erken yaştan itibaren çevreye verim sağlayabiliyor.

Güzel sanatlar liseleri ise yetenek sahibi olan ve bu yeteneği geliştirip profesyonel olmak isteyen ya da bir meslek haline getirmek isteyen lise çağına gelmiş çocuklar için vardır.

Çevremizde ya da çevrenizde fark edilmeyi bekleyen çok fazla insan var. İşte tam da bu yüzden çalışma “Bilim ve Sanat Merkezleri” ile “Güzel Sanatlar Liselerinin” araştırılması ve karşılaştırılması üzerine yapılmıştır.

1.1. Problem Durumu

Türkiye’de yer alan ilk Güzel Sanatlar Lisesi 16 Ekim 1989 yılında açılan İstanbul’daki Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesidir. Dönemin Millî Eğitim Bakanı Avni Akyol tarafından açılmıştır. Bu lise açılan ilk Güzel Sanatlar Lisesi olmakla kalmamış aynı zamanda şu anda başka şehirlerde yer alan Güzel Sanatlar Liselerinin açılmasına da önayak olmuştur.

Özel yetenekli bireylerin varlığının fark edilmesi ile Finlandiya, ABD gibi daha birçok ülkenin eğitim sisteminde farklı yaklaşımlar ortaya atılmaya başlanmıştır. Türkiye’de bu ülkelerden biridir. Örneğin, 1959 yılında eğitimde türdeş yetenek grupları uygulaması başlatılmış ve özel yetenekli bireylerin akademik alanlarda, sanat alanlarında eğitim alabilmeleri için yurt dışına eğitime gönderilebilmeleri için yasal düzenlemeler yapılmıştır. Bu ve bunun gibi birçok deneme yapılmış ancak çoğu kısa ömürlü olmuştur. Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinin kurulması da aslında bu yaklaşımın sonuçlarından biridir. MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde gerçekleşen çalışmalar sayesinde 1995 yılında ilk Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) kurulmuştur. 1995’ten beri de Bilim ve Sanat Merkezleri seçilen özel yetenekli öğrencilere okul dışında yetenek geliştirme desteği sunmaya devam etmektedir.

Güzel Sanatlar müzik bölümü ile Bilim ve Sanat Merkezi müzik alanlarının arasında öğrenci alımı, dersler, derslerin işlenişi, derslerin hedefleri, mezunların tercihleri arasında farklılıklar görülmektedir. Bu sebeple çalışma sürecinde farklılıkların ortaya çıkarılması hedeflenmektedir.

1.2. Problem Cümlesi

Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü ile Bilim ve Sanat Merkezi müzik alanı arasındaki farklar nelerdir?

1.3. Alt Problemler

Bu çalışmada aşağıdaki alt problemlere cevap aranacaktır:

- ❖ Türkiye'deki Bilim ve Sanat Merkezleri ile Güzel Sanatlar Liselerinin sayısal dağılımları illere göre nasıl yayılmıştır?
- ❖ Hatay/Antakya'da yer alan Bilim ve Sanat Merkezi ile Güzel Sanatlar Lisesinin eğitim düzeyleri, açılan dersler ve öğretmen sayısına göre durumları nedir?
- ❖ Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezi müzik alanına öğretmen alımı nasıl yapılmaktadır?
- ❖ Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezi müzik alanına öğrenci alımı nasıl yapılmaktadır? Aşamaları nelerdir?
- ❖ Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümüne öğrenci alımı nasıl yapılmaktadır? Aşamaları nelerdir?
- ❖ Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümüne öğretmen alımı nasıl yapılmaktadır? Aşamaları nelerdir?
- ❖ Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezi müzik alanı ile Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümünün alt yapı ve çalgı olanakları ne düzeydedir? Yeterli midir?
- ❖ Bilim ve sanat merkezlerini ya da güzel sanatlar liselerini hangi öğrenciler tercih etmelidir?
- ❖ Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü ile Hatay/Antakya Bilim Sanat Merkezi müzik alanı arasındaki temel farklılıklar nelerdir?

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada iki temel amaç belirlenmiştir. Bunlardan biri Güzel Sanatlar Liseleri ile Bilim ve Sanat Merkezlerinin ayrıntılı şekilde araştırılıp detaylandırılmasıdır. Bir diğeri ise bu iki kurumun karşılaştırılması sonucunda aradaki benzerliklerin ve farklılıkların ortaya çıkartılmasıdır. Bu sayede Bilim ve Sanat Merkezleri ile Güzel Sanatlar Liselerine ayrı ayrı neden ihtiyaç olduğunu ortaya çıkarılması planlanmıştır.

1.5. Araştırmanın nemi

Araştırma amacına uygun şekilde ilerlediğinde, Bilim ve Sanat Merkezleri ile Güzel Sanatlar Liselerinin müzik alanı hakkında oldukça detaylı bilgi almak isteyen bireylere yardımcı olması dışında arasındaki benzerlik ve farklılıklara göre hangi kurumun kişi ya da kişilere daha uygun olduğunun anaşılır hale getirilmesi tasarlanmaktadır. Türkiye’de toplamda yer alan Güzel Sanatlar Lisesi ile Bilim ve Sanat Merkezi, hepsinde müzik alanı olup olmadığı ve bu kurumların hangi illerde yer aldığı sayısal olarak tabloladıştırılmıştır. Elde edilen sonuçlara yönelik genellemelerle birlikte yorumlamalara ve zekâ, üstün zekâ, yetenek, üstün yetenek, özel eğitim, sanat eğitimi gibi sürekli duyduğumuz ancak tam olarak ne anlama geldiğini bilemediğimiz daha birçok kavramın tanımlamaları yapılacaktır. Bunlarla beraber velilere, öğretmenlere ve öğrencilere bilgiler verilerek farkındalık oluşturuldu.

1.6. Araştırmanın Sayıltıları

Güzel Sanatlar müzik bölümü ile Bilim ve Sanat Merkezi müzik alanlarının arasında öğrenci alımı, dersler, derslerin işlenişi, derslerin hedefleri, mezunların tercihleri arasında farklılıklar olduğu varsayılmaktadır.

1) Araştırmada yer alan internet taramalarından ortaya çıkan bilgiler ile okul yöneticilerinden elde edilen bilgilerin gerçekleri yansıtacağı varsayılmaktadır.

2) Hatay/Antakya'da yer alan bu kurumların Türkiye genelindeki kurumları temsil edebileceği varsayılmaktadır.

3) Bu çalışmadan elde edilen bulguların bundan sonraki benzer çalışmalara da ışık tutacağı varsayılmaktadır.

1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırmanın evrenini Türkiye'deki Bilim ve Sanat Merkezleri ile Güzel Sanatlar Liseleri oluşturmaktadır. Bu araştırmaya Hatay/Antakya'da yer alan BİLSEM ve yine Hatay/Antakya'da yer alan Bedii Sabuncu GSL ile sınırlandırılmıştır. Bu çalışmadaki veriler 2021-2022 eğitim-öğretim yılını kapsamaktadır.

BÖLÜM II

KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Bilgiler

2.1.1 Bilim ve Sanat Merkezleri

Yapılan bilimsel araştırmalar zekânın, eğitimle ve çevreyle geliştirilen bir potansiyel olduğunu göstermekle birlikte biyolojik temellerin de etkili olduğu noktalara da rastlanmaktadır. Yetenekler genler vasıtasıyla yeni nesillere kuşaklara aktarılmakta ve çeşitli etkenler ile deneyimlere aktararak geliştirilmektedir. Bu ifadelere bakıldığında Otacıoğlu ve Rengin'in zekânın çevresel etkenlerle şekillendiği konusunda görüşlerinin birbirleriyle örtüştüğü görülmektedir. Bu yüzden eğitim göreceğ olan her bireyin kalıtımın yanında çevrenin de etkisiyle uygun ortamlarda eğitim-öğretim aldığı düşünürsek, üstün zekâlı ve üstün yetenekli bireylerin de kendilerine uygun ortamlarda eğitim-öğretim görmesi gerekmektedir.

Genel olarak baktığımız zaman her çocuğın kendine has özellikler taşıdığı görürüz. Yine aynı şekilde bu özellikler onların algılama ve öğrenme şekillerini de farklı kılar.

Üstün yetenekli çocuklara diğer çocuklara bakıldığı gibi bakılamaz, onları farklı bir bakış açısıyla ele almak doğru olur.

Normal çocuklar için düşünölen yöntemler üstün yetenekli çocukların eğitiminde düzey olarak çok aşağıda kalabilmektedir. Normal çocuklar öğretilmek istenenleri anlamak için sık sık tekrara gereksinim duyarken üstün yeteneğe sahip çocuklar bu tekrarları sıkıcı bulabilirler. Bunu farklılığı yok edebilmek için üstün yeteneklilere yönelik birbirinden değişik öğrenme ve öğretme teknikleri geliştirilmiş ve Dünya'nın birçok farklı yerlerinde uygulamaları yapılmaktadır. Bu amaçlar gözetilerek ülkemizde de onları desteklemek amacıyla Bilim ve Sanat Merkezleri kurulmuştur.

Bilim ve Sanat Merkezi yönergesi incelendiğinde (MEB, 2016); "Merkezlerde okul öncesi eğitim birimi okul öncesi eğitim çağındaki özel yetenekli öğrencilerin fiziksel ve psikolojik açıdan gelişmesine katkı sağlayan, bilimsel etkinliklerle çocuğa yaklaşan birimdir." ifadesi yer almaktadır. Ancak bugüne kadar ve halihazırda hiçbir Bilim ve Sanat Merkezi okul öncesinden eğitim hizmeti vermemiş ve vermemektedir.

2000’li yıllarda yayımlanan Tebliğler Dergisi’nde Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından 90’lı yıllarda özel yetenekli çocukların eğitimiyle ilgili gruplama yöntemine dayalı, eğitim-öğretim programına uygun olarak düzenlenmiş, özel yetenekli çocukların tanılanmasına yardımcı, öğrencilerin belirli gün ve saatlerde eğitim alacakları ve böylece var olan yeteneklerini kullanarak üretkenliklerini artıracakları eğitim merkezlerinin açılmasına yönelik proje başlatılmıştır. Bu eğitim merkezlerine hem bilim hem de sanat alanlarında yetenekli çocuklara eğitim verilmesi sebebiyle “Bilim ve Sanat Merkezleri” ismi verilmiştir.

Türkiye’de cumhuriyetin ilan edildiği andan itibaren farklı alanlarda yetenekli öğrencilere uygun şekilde eğitim olanakları sunmak amaçlı çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Resim, müzik ve diğer alanlarda olağanüstü, özel yetenek gösteren öğrencilere yurt dışında eğitim vermek için 1948’de 5245 Sayılı Kanun ve 1956 yılında 6660 Sayılı Kanun çıkarılmıştır. Özellikle son yıllarda çok duyduğumuz üstün zekâlı olarak tanılan öğrencilerin yer aldığı kurumların açılmasıyla bu öğrencilerin eğitiminde önemli gelişmeler oluşmaktadır. Bu kurumlardan birisi de Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM)’dir. İlk güzel sanatlar liselerinin açılışından 6 yıl sonra ilk BİLSEM açılmıştır.

2000 yılında 10’a ulaşan BİLSEM sayısı, son 10 yılda daha da artmış ve 2010 yılı itibarı ile bu sayı 61’e ulaşmıştır. 2009-2010 eğitim-öğretim yılındaki istatistiklere göre BİLSEM’lere kayıtlı öğrenci sayısı 6942 olarak belirlenmiştir.

Günümüz verilerine göre Türkiye’nin 81 ilinde en az 1 olmak üzere Bilim ve Sanat Merkezi yer almaktadır. Hatay’da ise 3 Bilim ve Sanat Merkezi bulunmaktadır. Bu çalışmada Hatay’ın Antakya ilçesinde yer alan Bilim ve Sanat Merkezi ele alınacaktır.

2.1.2. Güzel Sanatlar Liseleri

Mesleki müzik eğitimi verilen kurumlardan biri de GSL müzik bölümleridir. Bu bölümler ANAP döneminde Avni Akyol bakanlık yaparken açılmıştır. Müzik yeteneği olan çocukların olabildiğince küçük yaşlarda müziğe başlamasını ve kendisini bu alanda yetiştirmesini sağlamak amaçlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı'na göre GSL kurumlarının amacı öğrencilerin;

- ❖ Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim/öğretim görmelerini,
- ❖ Özel yetenek gerektiren yükseköğretim programlarına hazırlanmalarını,
- ❖ Alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini,
- ❖ Ulusal ve uluslararası sanat eserlerini tanımalarını ve yorumlamalarını sağlamaktır.

1947 yılında dönemin Milli Eğitim Bakanı R. Şemsettin Sırer İstanbul Eğitim Enstitüsüne bağlı olarak resim ve müzik seminerinin yapılmasını sağlamıştır. Bu seminerin amacı seçilen öğrencilere ortaokul sonrası 5 yıl boyunca genel derslerin yanında, resim ve müzik ağırlıklı derslerin verilmesiydi. Niyazi Akşit yönetimi ile Beşiktaş semtinde yer alan tarihi Mızıka-i Hümayun binasında eğitim-öğretime başlandı. 1 yılın sonunda ise yeni Milli Eğitim Bakanı tasarruf amaçlı bu seminerin kapatılmasına karar vermiştir.

Seneler sonra Milli Eğitim Bakanı Avni Akyol olmuştur. Avni Akyol sayesinde de resim ve müzik seminerinin yeniden oluşturulması için çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. 17 kişilik bir komisyon kurulmuştur. Bu komisyonun yaptığı toplantıda okulun kuruluş amacından isimlendirilmesine kadar birçok karar hakkında konuşulmuş ve bu kararlar daha sonra Avni Akyol'a sunulmuştur. Çalışmalar sonucunda Behçet Kemal Çağlar Lisesi 19 Ağustos 1989 tarihinde eğitim vermeye başlamış ve daha sonra okulun adı İstanbul Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi olarak belirlenmiştir.

Yetenek sınavları ile okula müzik alanından 43, resim alanından ise 49 ğrenci kayıt yaptırmıştır. 16 Ekim 1989'da Adnan Saygun'un da yer aldığı bir törenle Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi'nin açılışı gerçekleştirilmiştir. Bu okulda yer alan öğretmenlerin tamamı zamanında resim ve müzik seminerinde yer almış daha sonra da Gazi niversitesinde lisansını tamamlamış öğretmenler oluşmaktaydı. Türkiye'nin ilk Güzel Sanatlar Lisesi olan İstanbul Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi 30 Eylül 1999 yılında Avni Akyol'un vefatı ile isim olarak değişikliğe gitmiştir. Avni Akyol'un emeklerinden dolayı bir hafta içerisinde okulun adı İstanbul Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi olarak değiştirilmiş ve günümüze kadar da bu isimle gelmiştir.

2.1.3. Bilim

Türk Dil Kurumunda yer alan tanımında: “Belli bir konuyu bilme isteğinden yola çıkan, belli bir amaca yönelen bir bilgi edinme ve yöntemli araştırma sürecidir.” Şeklinde ifade edilmektedir.

Bilimleri özelliklerine göre gruplayıp belli başlıklar altında toplama çabası mevcuttur. Fakat bilimleri keskin sınırlarla birbirlerinden bağımsız tutmak pek mümkün değildir. Bu durumun etkisiyle kabaca yapılmış gruplamalar oluşmuştur. Ankara, İzmir ve İstanbul’da çok uzun yıllar müzik bölümlerinde öğrenci yetiştirmiş olan Edip Günay’ın 2021 yılında Bağlam Yayınevi tarafından basılan Müzik Sosyolojisi kitabında bu ayrım; matematiksel bilimler, doğa bilimleri, insanın toplumsal çevresi ve bireysel yapısı ile ilgili bilimler olarak üç ana başlığa ayrılmıştır.

2.1.4. Sanat

İnsanlık sürekli gelişim ve değişim içerisindeyken sanatı belirli kalıplara sığdırmak ve bu kalıplarla bir tanıma bağlamak sanatın en önemli özelliği olan yaratıcılığa aykırıdır.

Cemal Yurga’ya göre; alaylı olarak veya eğitimini okulunda alarak edinilmiş; yetenek, eğitim ve deneysel birikimlerle, kendi içindeki estetikleri gözeterek ve yenilik getirerek eşi benzeri olmayan biçimde insan duyusuna hitap eden ürünlerdeki yaklaşım biçimine sanat denir.

Sanatın her ne kadar insanoğlunun tarihsel verilerine ulaşılabilen dönemler olan Taş Devri ile mağara duvarlarına çizilen resimlerle başladığı kabul edilse de aç insanın sanat yapamayacağı da önemli bir gerçektir. Sanat insanoğlunun karnının doymaya başladığı tarihlerden itibaren ivme kazanmış ve ülkeler arasında bile yarış durumuna gelmiştir. Sonrasında akımlar dönemleri oluşturmuş ve çeşitli sanat alanlarının ustaları ünlü olmaya başlamıştır.

Sanatın en önemli yapı gereçlerinden biri de yaratıcılıktır. Yaratıcılık üzerine çok yayın bulunmakla birlikte uluslararası “art” kelimesi ile tanımlanmaktadır. Bu kelime Latince’de “ars” kelimesinden gelmektedir.

2.1.5. Müzik

Müzik hayatın her yerinde insanın yanındadır. Onsuz bir hayat neredeyse imkânsızdır. Anne karnından itibaren hayatımızda yer almaya başlar ve onu duyduğumuz sürece bizimle beraber varlığını sürdürür. Tek fark; biz onu duymayı bıraktıktan ya da yaşamımızı yitirdikten sonra da varlığını sürdürecektir. Bu durum tüm insanlığın sonu gelmediği sürece geçerli olacaktır.

Her ne kadar farklı dönemlerde tanımı farklı yapılmış olsa da duygu ve düşüncelerin ezgilere dökülerek anlatılması gibi klasik bir tanım da ortaya çıkmaktadır.

İnsana duyup düşündüklerini seslerle anlatma olanaklarını veren araç müziktir. Sesler aracılığıyla anlatılması müziği dolaylı ve soyut bir ifade biçimi olarak ortaya koyar. Burada hammadde seslerdir. Diğer bir deyişle notalardır. Notaları da düzenli hale getirip onların zamanını organize eden ritimdir. Ritim ile birleşen ve uyum içinde yol ayan sesler, kulağımıza ve diğer duyularımıza hitap ederken aynı zamanda duygularımıza da yön verir.

Müziğin başlangıç tarihi tam olarak bilinmemektedir. Ancak tahminler şu yöndedir ki insanlık var olduğu andan itibaren müzik de var olmaya başlamıştır. Belki de insanlık kavramı yerine evren kavramını kullanmalıdır.

2.1.6. Eğitim

Eğitim kavramı kişilerce farklı şekillerde anlamlandırılabilir. Bu alanın en önemli eğitimcileri ve yazarları Alman, İngiliz ve Amerikalı yazarlar olmakla birlikte yaşamsal öneme sahip sözleri filozof sözleriyle eş değer tutularak zaman zaman Yunan filozoflarının ahlakî sözlerinden de yararlandığı görülmektedir.

Eğitim, yukarıda da belirtildiği üzere farklı ülkelerin farklı eğitimci ve yazarları tarafından farklı şekillerde de açıklanmış ve savunulmuştur. Ancak hepsinin de temel olarak aldığı noktalar veya yaklaşımlar şu şekilde belirlenmiştir;

- Kültürlenme sürecini sağlamak, genişletmek ve geliştirmek.
- Davranışlarda olumlu değişiklikler meydana getirmek.
- Ölüncüye kadar aralıksız devam etmesini sağlamak.
- Farkındalıklar yoluyla yön buldurmak.
- Okullardaki öğrenmelerle sınırlandırmamak.
- Bazen kasıtlı bazen rastgele oluşmasını sağlamak.
- Genelde istendik davranışlar olarak ortaya çıkmasını sağlamak.

Bazıları yukarıda belirtilen maddeleri bir hedef davranış olarak görürken, bazıları ise bunu bir kültür yapısı içinde ele alarak anlatmaktadır.

Eğitimin alan hâkimiyetinin genişliği bakımından üzerinde bu denli önemle durulmasının nedenleri arasında filozofların da üzerinde önemle durduğu ahlakî boyutlardan sağlıklı bir üretime kadar uzanan boyutlar bulunmakta ve değerini bu sebeple de artırmaktadır.

2.1.6.1. Eğitimin İşlevleri

- Bireysel işlevler: Eğitimin en önemli işlevlerindedir. Bireylerin ilgi, istek, beklenti ve gereksinimlerini karşılaması ile alakalıdır. Bireyin gelişimi ve kendini gerçekleştirme bu işleve bağlı gerçekleşmektedir.
- Toplumsal işlevler: kültürel değerleri kendinden sonraki kuşaklara aktarma, halkın gereksinimlerini karşılama, sosyalleşme ve sosyal problemleri çözme becerisi kazandırma gibi beceriler bu işlevlerle gerçekleştirilir.
- Siyasi işlevler: Eğitimin en öncelikli işlevidir. Bireylerin toplumun kabul ettiği milli değerleri kazanma, mevcut düzeni koruma ve geliştirme gibi becerileri gerçekleştirir.
- Ekonomik işlevler: kalifiye işgücü gereksinimlerini karşılama, üretici ve tüketicilerin bilinçlenmesini sağlama, farkındalığı güçlü bireyler yetiştirme, üretim ve tüketimde toplumsal kalkınmayı sağlama gibi becerileri gerçekleştirir.
- Gizil İşlevler: Doğrudan amaçlanmaz. Kendiliğinden gelişir ve ortaya çıkar. Eş seçme, statü kazanma, çocuk bakıcılığı, tanıdık sağlama gibi becerilerin oluşmasını sağlar.

2.1.7. Özel Eğitim

Bazı bireylerde bedensel, sosyal, duyuşsal ve zihinsel olarak çeşitli gelişimler görülebilir. Bazı bireylerde ise, gelişimsel bozukluklar ortaya çıkabilmekte ve diğer bireylere göre gelişim açısından geride kalan bireyler çevreye yönelik uyum problemleri yaşayabilmektedirler. Bu durum da bireyleri doğal olarak olumsuz şekilde etkiler. Bu olumsuz etkiyi en aza indirmek, gelişimlerine yardımcı olmak ve çevre ile uyumlarını sağlamak amaçlı eğitimin özelleştirilmesi gerekmektedir. Bu özelleştirme de karşımıza “özel eğitim” olarak çıkar.

Özel eğitim, ihtiyaç sahibi bireylerin gelişmelerine katkı sağlamak, eğitim ihtiyaçlarını özel ortamlarda ve uzman kadrolarla karşılamak amacını taşır.

Özel eğitim ihtiyacı olanlar, engel türlerine göre sınıflandırılmakta ve verilecek eğitim engel türüne göre özel şekilde hazırlanmaktadır.

2.1.8. Sanat Eğitimi

Eğer sanat eğitiminin tanımını eğitimden yola çıkarak yapacak olursak; bireyde sanat alanında öğrenme yoluyla meydana gelen istendik yönde, kalıcı izli davranış değişiklikleri oluşturma süreci şeklinde bir tanımla karşılaşırız. Ancak içinde sanat kelimesinin geçmesi farklı anlamlar yüklemememize sebep oluyor, demek yanlış olmaz.

Sanat eğitimi insanlarda farkındalığı ve duyarlılığı geliştirerek ayrıntıları görme, ayrıntılara inme ve farklı boyutları algılayabilme yeteneklerini de güçlendirir. Yeteneklerin içinde belki de en önemlisi olan müzik yeteneği çalgı çalma veya şarkı söyleme ile yol aldığında evrensel ve estetik değerler de bireyde araştırma, yeteneklerini geliştirme ile birlikte farklı olma duygusu yaratır.

2.1.9. Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi, müziğin ilk çağlardan itibaren varlığını sürdürmüştür. Türkiye’de ise cumhuriyetin ilanından önce resmi kurumlarda olmasa da saraylarda özel olarak müzik ile ilgili eğitimler verilmekteydi. Cumhuriyetin ilanından sonra ise iki farklı kurum ortaya çıkmıştır. Bunlar Mızıkai Hümayun ve Darülelhan’dır. Mızıkai Hümayun daha çok askeri müzik eğitiminin verildiği bir kurumdu. Darülelhan ise Batı ve Türk Müziğinin birlikte yürütüldüğü müzik eğitimine sahipti. 1917’de kurulan Darülelhan ise İstanbul Konservatuarı ve İstanbul Belediye Konservatuarı olarak anılmıştır. Bu kurum uzmanlara göre müzik eğitiminin tarihinde belirleyici roller üstlenmişti.

Sanat eğitiminin önemli bir parçası olan müzik eğitimi hem müzik öğretmeni yetiştirme hem de müzik sanatçısı yetiştirme yolunda devlet kadrolarının öğretmen olduğu okullarda eğitim yoluyla sürdürülmektedir. Bu okullar; konservatuarlar, eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümleri, güzel sanatlar fakültesi müzik bölümleri ile eğitim ve öğretiminde ilerlemektedir.

Müzik eğitimi, diğer öğretim alanlarıyla da yakın ilişki içindedir. Müzik tarihi, müzik fiziği, müzik matematiği, müzik coğrafyası bunlardan bir kaçıdır. Yapılan anket, tez, makale ve bildiriler şunu göstermektedir ki; müziğin duyuş zenginliğinde fizikten yararlanıldığını deneysel çalışmalarda istatistik ve matematikten yararlanıldığını, etnik müzikleri tanımlarken bölgesel ve yerel olarak coğrafyasını da bilmek gerektiğini göz ardı etmemek gerekmektedir.

Genel olarak bakıldığında müzik eğitimi bireyin müziksel davranışlar kazanmasını sağlayarak kendisini bu yolla değiştirme ve geliştirme yeteneklerini de oluşturma sürecidir. Müzik eğitimi alan kişinin müziksel yaşantısı onu yönlendiren, farklı kılan, sosyal anlamdaki hedeflerine ulaşmasında da yardımcı olan bir uğraşıdır.

2.1.9.1. Günümüz müzik eğitimi ve türleri

Müzik eğitimi üç temel noktada sınıflandırılmaktadır. Bunlar; genel, amatör (özengen) ve profesyonel(mesleki)dir.

2.1.9.1.1. Genel müzik eğitimi

Genel müzik eğitimi, herkesin genel kültür olarak aldığı belirli bilgilerdir. Bireylere gerekli ortak müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar.

Günümüz de genel müzik eğitimi, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Temel Eğitim Genel Müdürlüğünce düzenlenmiş programlar doğrultusunda ilköğretim 1. sınıftan 8. sınıfa kadar öğretim kademelerinde plan ve programlı şekilde işlenmektedir. Düzenlenen bu program amaçlar ve hedef davranışlar şeklinde 2017 tarihli Temel Eğitim Genel Müdürlüğünce güncel duruma getirilerek öğretim programlarında genel müzik eğitimi hakkında şu bilgileri vermektedir:

Müzik Dersi Öğretim Programının amacı 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkelerine uygun olacak şekilde öğrencilerin;

- Kişilik ve özgüven gelişimlerine yardımcı olmak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk gibi birçok duyguyu geliştirmek,
- Müzik ile bireysel ve toplumsal ilişkilerinde gelişim göstermelerine yardımcı olmak,
- Müziksel algılarını ve bilgilerini geliştirmek,
- Müzik sayesinde estetik algısını geliştirmek,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
- Yaratıcılığını ve yeteneğini müzik ile keşfedip geliştirmek,
- Türkçe'yi doğru, güzel ve etkili kullanmalarına yardımcı olmak,
- Bireysel veya toplu olarak farklı türlerde şarkıları dinleme, söyleme ve enstrümanla çalma etkinliklerine katılımlarını desteklemek ve sağlamak,
- Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıyıp farklı kültürlere ait öğelerin zenginlik olduğunu düşünmesini sağlamak,
- Müzik alanında yapılan çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlamak,
- İstiklâl Marşımız başta olmak üzere her marşın özüne ve ruhuna uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân vermek,
- Millî birlik, beraberlik ve bütünlüğümüzü pekiştirerek dünya ile de bütünleşmemizi sağlayan müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine yönelik düşüncelerini kavramak gibi amaçlara ulaşmalarının sağlanmasıdır.

Müzik dersi; aktif katılımı sağlayan, yeniliklere açık ve değişime öncülük eden, sürekli geliştirilebilir bir yapıya sahip olduğundan derste birtakım becerilerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bunlar:

- Müziği tanıyabilme,
- Müziği bireysel ya da toplu yapabilme,
- Müziğin her insan için öğrenilebilir olduğunu anlayabilme,
- Müzik-beden uyumunu sağlayabilme,
- Kendini müzik yoluyla ifade edebilme,
- Kültürel miras ve çeşitliliği geliştirebilme,
- Müziği millî ve manevi değerlerle ilişkilendirebilme,
- Müziğin bir bilim dalı olarak da farklı bilimlerle ilişkisini kurabilme,
- Müziği söyleme, dinleme ve ritimsel etkinliklerle müzik yapabilme,
- Müzikle toplum arasındaki bağı görebilme,
- Müzik sayesinde kültür, tarih ve estetik arasında bağlantı kurabilme,
- Etkin müzik üreticisi olabilmedir.

2.1.9.1.2. Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi

Bireyin ilgi, yetenek ve istekleri doğrultusunda kendini geliştirmeye yönelik aldığı eğitimidir. Zorunluluk mevcut değildir. Birey tamamen kendi isteği doğrultusunda sanatsal doyumunu sağlamak amaçlı bu eğitimi alır.

2.1.9.1.3. Mesleki (profesyonel) Müzik Eğitimi

Müziği meslek olarak seçmek isteyenlerin ya da seçenlerin aldıkları eğitimdir. Kendilerini geliştirmeleri ve bilgilerine bilgi katmaları amaçlanmaktadır.

Mesleki müzik eğitiminin verildiği kurumların ilki ülkemizde 1924 yılında Musiki Muallim Mektebi adı ile açılan bugünkü Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı'dır. Günümüzde ise mesleki müzik eğitiminin verilmesi için konservatuar müzik bölümleri, eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik öğretmenliği programları ve güzel sanatlar ve tasarım fakülteleri müzik bölümleri kurulmuştur. Ders programları da birbirine çok yakın olmakla birlikte ufak tefek farklılıklar içermektedir. Ancak son yıllarda formasyon dersleri genel proramlarında verilmeyen konservatuarlar ve güzel sanatlar fakültesi müzik bölümleri öğrencileri de söz konusu eğitim derslerini eğitim fakültelerinden karşılayarak müzik öğretmeni olma yolunda önemli adımlar atmışlardır. Çoğu mezun öğrencinin müzik öğretmeni olması ülkemizin müzik öğretmeni açığını büyük oranda kapatmak için yararlı olmakla birlikte diğer taraftan öğretim elemanları tarafından verilen müzik eğitimi ve öğretimi ile öğrenciler tarafından alınan müzik eğitimi ve öğretimini de tartışmalı hale getirmiş ve sonuç olarak bakanlığımız ve YÖK tarafından da sürekli olarak ders programlarının değiştirilmesi gündeme gelmiştir.

2.1.10. Zekâ

Zekâ kelimesi ilk kez Eski Yunan ve Hindistan metinlerinde geçmektedir. Metinlerde "Sofist" olarak yer alıyor. Ancak Yunanca "Sophos" yani "Sophistes" kelimesinden türetilmiş bir kelimedir. Bu kelimeler ise öğrenmeyi ve öğretmeyi meslek edinen kişiler anlamına gelmektedir.

Zekâ kelime anlamı olarak; TDK'de insanın düşünme, akıl yürütme, objektif gerçekleri algılama, yargılama ve sonuç çıkarma yeteneklerinin tamamı olarak geçmektedir. Ancak günümüzde zekâ; yapılan bir sınavdan alınan puan, çevreye uyum sağlama veya problem çözme yeteneği olarak belirlenmektedir. Ayrıca zekâ çevre ve biyolojik faktörlerden de etkilenmektedir.

Zekânın tanımının yapılmasının zorlaşması hem soyut bir kelime olmasından hem de bireysel farklılıklardan kaynaklanmaktadır. Farklı meslek gruplarının veya farklı kişilerin yaptığı tanımlamalarda; eğitimciler zekâyı öğrenme yeteneği, biyologlar çevreye uyum sağlama yeteneği, psikologlar ise akıl yürüterek sonuca ulaşma yeteneği olarak tanımlamışlardır.

Zekâ tanımı, içinde buldukları dönem ve kültürden etkilenmektedir. Bununla da kalmayıp beyin ve beynin işleyişi konusundaki bilimsel gelişmelerden de etkilenmektedir.

Zekânın oluşumunu etkileyen belli başlı faktörler vardır. Bunlar biyolojik ve çevresel faktörler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Biyolojik ve çevresel faktörler tek tek açıklanamaz. Bunun sebebi ise aslında ikisinin de iç içe olması, birbirini etkilemesi ve alt başlıklardan hangisinin biyolojik hangisinin çevresel faktör olduğu konusunda kararsızlığa yol açmasıdır.

Her insanda bütün zekâ alanları mevcuttur. Ancak bir tanesi daha baskındır. Zekâ geliştirilebilir, öğretilir ve değiştirilebilir. Çok yönlü olmasına rağmen kendi içinde de bir bütündür.

Gardner'ın çoklu zekâ kuramındaki zekâ alanları;

2.1.10.1. Sözel –Dilsel Zekâ

Dil, sosyalleşme açısından vazgeçilmez bir araç olduğundan geçmişten günümüze en çok ele alınan zekâ alanı olarak sözel-dil zekâ alanı olarak bilinmektedir. Ülkemizde de uygulanan testler genelde sözel-dil ve mantıksal-matematiksel sisteme göre düzenlendiğinden çok önemsenmektedir. Sözel-dilsel zekâ, kelimeleri her durumda etkili kullanma becerisidir. Dugu ve düşüncelerini sözlü ya da yazılı ifade etmede iyi olduklarından ikna kabiliyetleri oldukça yüksektir. Ezberleri iyi, kelime hazineleri geniş, espri yetenekleri diğer bireylere göre üstünlük gösterebilir. Günümüzde çocuklar dinleme, konuşma, okuma ve yazma yoluyla öğrenirler ve öğrenmelerini geliştirirler.

2.1.10.2. Matematiksel-Mantıksal Zekâ

Matematiksel ve mantıksal zekâ rakamları etkili bir şekilde kullanma, objeleri kıyaslama, karşılaştırma ve değerlendirme yaparak aralarındaki ilişkileri anlayarak anlama kavuşturma yeteneği olarak karşımıza çıkmaktadır. Matematiksel-mantıksal zekâ; kategorilerine ayırma, sonuçlara ulaşma, genellemeler yapma, hesaplama, art arda getirme, varsayımlar yoluyla çıkarımlar yapma yeteneklerini geliştirir. Bu zekâ aynı zamanda halk arasında sıkça duyduğumuz Pratik zekâ kavramının da temelini oluşturmaktadır. Pratik zekâyâ sahip olanların olayların birbirleri arasındaki ilişkileri çabuk çözdüklerini, bilmediklerini doğru bilenlerden zamanla yarışarak öğrendiklerini, birbirinden sonra gelecek olaylara hakimiyet kurduklarını, olaylara yön vermede bu deneyimlerinden çok hızlı bir şekilde yararlandıklarını ve sonuç olarak da başarılı olduklarını görürüz.

2.1.10.3. Görsel-Uzamsal Zekâ

Bu zekâ alanına sahip olan bireyler problem çözmek, konsantre olmak ya da düşünmek amaçlı gözlerini kapatabilirler. Bunu yapmalarındaki temel sebep ise görüntüleri zihinlerinde görselleştirebilmeleridir. Yön bulma, 3 boyutlu düşünme, tablo ve grafik okumada oldukça iyilerdir. Hepsinde de sezgisel olarak bir alan hissi vardır (Hoerr, Boggeman & Wallach, 2010).

2.1.10.4. Bedensel-Kinestetik Zekâ

Bu zekâ alanının baskın olduğu bireyler kendilerini ifade etmek ya da bir şeyleri üretmek, dönüştürmek için bedenlerini etkili şekilde kullanırlar. Zihin-kas koordinasyonları oldukça gelişmiştir. Dokunarak daha iyi öğrendikleri fark edilmiştir. Koordinasyon, denge, esneklik, hız, el becerisi gibi becerileri de içinde barındırır. (Gardner, 2011) Bu zekâ alanı gelişmiş bireyler bedensel hareketlerini iyi kontrol ederler. Bedensel farkındalıkları diğer bireylere göre daha yüksektir. Zihinleri ve bedenleri arasında yüksek oranlı bir bağ oluştururlar (Lazear, 2000).

2.1.10.5. Ritmik-Müzikâl Zekâ

Ritmik müzikâl zekâ; müziği oluşturan etkenlerin yapısını ayrıntıları ile görebilme, farklılıklarını anlayabilme, hızlı algılama, ifadeye dönüştürebilme yeteneği olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu zekâ tonları, ritim değişkenliklerini, tını farklılıklarını, ezgisel yapıları retayları ile fark edebilir.

Bu zekâ alanında gelişim gösteren bireylerin söz yazma, bir grubun ya da orkestranın parçası olma, şarkı söyleme, çalgı aleti çalma gibi istekleri herkesten fazla olabilir ve dinleme becerileri oldukça gelişmiştir. Bu alanı kullanmak ve geliştirmek isteyenler kendi duygularını ve düşüncelerini ifade etmek için müzikler yapabilir, çalgı aleti çalabilir, konserlere gidebilir, sözlere fon müzik oluşturabilir, kendilerini gösterebilecekleri ortamlarda bulunabilirler (Fleetham, 2014).

2.1.10.6. Sosyal-Kişilerarası Zekâ

Sosyal-kişilerarası zekâ alanına sahip olanlar, birlikte çalışmaya, paylaşmaya, takım ruhuna, her konuda yardımlaşmaya ve dayanışmaya önem verirler. Reklam dünyanın daha çok temel olarak kabul ettiği davranışlardan olan ikna etme ve güdüleme sağlama konularında oldukça başarılıdırlar. Üstelik liderlik vasıflarına da bu sayede sahip olabilirler.

2.1.10.7. Özedönük-İçsel Zekâ

Uzmanlar özedönük-içsel zekâ alanını üç özellik üzerine oturtmaktadırlar;

Bunlar;

- Bireyin iç dünyasını fark etmesi,
- Düşünceleri ve duyguları arasındaki farklılıkları algılaması,
- Bildiklerini ve yeteneklerini bunları anlamak için kullanmasıdır.

Bu zekâ sahiplerinin tutkularının başında bağımsız olmak gelir. Kendilerini olduğu gibi kabul ederek değiştirmek için uğraşmadıkları gibi güçlü oldukları veya zayıf kaldıkları taraflarının farkındadırlar. Üzerinde çalıştıkları işleri bilinçli ve kasıtlı olarak yaparlar ve yalnızca kendilerinin değil başkalarının da kendi düşüncelerine değer vermesini ve göstermesini isterler.

2.1.10.8. Doğacı Zekâ

Var olan zekâ alanlarından hiç birisinde dodya yönelme olmadığından Gardner teorisini geliştirmeye karar verip sekizinci zekâ alanı olarak doğacı zekâ alanını ortaya çıkarmıştır. Doğacı zekânın olayı belirli bir türe özgü üyelerin, örneklerin tanınması ve bunların sınıflandırılmasından ibarettir (Phillips, 2010).

Bu zekâya sahip olarlar genellikle tabiatın reklerine hayrandırlar, aldıkları tadların keyfine varırlar. Sadece seslere, objelere, boyutlara ve şekillere deily bütün olup bitenlere duyarlarlıdırlar. Doğada var olan özellikle yeşil canlıları çok severler ve onları yetiştirmekten haz duyarlar. Onların bakımı ile ilgili bütün alanları takip ederek onların sağlıklı yetişmesini sağlarlar ve zamanı gelince de ürününü alma keyfini yaşarlar.

2.1.10.9. Varoluşsal Zekâ

Önemli araştırmacılar ve eğitimciler birbirinden farklı zekâları tanımlayabilmek ve sınıflandırabilmek için önemli uğraşlar sergilemişlerdir. Bütün çalışmaların büyük bir kısmını teorik çalışmalar oluşturmuştur. Önermelerde bulunan bu araştırmacılar bir taraftan her davranışın ayrı bir boyutunu zekâ farklılıklarına yüklerken diğer taraftan birbirlerinin tanımlarını da destekleyen ifadelerde bulunmuşlardır.

Yemek zekâsı, güldürme zekâsı, etik zekâ bunlardan bir kaçıdır. En çok üzerinde durulan var olma ve ölüm zekâsı, sorulayarak araştıran bir yeteneğe dönüşmüştür. Bu konu üzerine sorular oluşturan, araştırmalar yapan yazar ve araştırmacılar konuyu günedeme getirerek gündemde tutmayı da başarmışlardır. Genellikle üzerinde durdukları bu yetenek kişilerin felsefe alanına yoğun ilgi duyduklarını, dinsel konularda hassasiyet göstererek kendilerini bu alanda geliştirmek istediklerini ve düşünür olarak da azımsanmayacak bir isme sahip olabileceklerini göstermektedir.

2.1.11. Üstün zekâ

Üstün zekânın farklılık şeklinde görülmesi, diğer insanlardan daha nızlı düşünebilme iradesini ortaya koymaktadır. Üstün zekânın hızlı hareket ettiği değil hızlı düşünebildiği kabul edilmektedir. Çevresel boyutların önem kazandığı, genlerle de kendisinden sonar gelen nesillere taşınabildiği dikkat çekicidir.

Herkesin birbirinden farklı zekâlara sahip olduğu, bunları farklı olaylara göre ve farklı çevre koşullarında geliştirebildiği ve değiştirebildiği var sayılmaktadır. Bu zekâ türleri sayesinde çevre kişiyi yetiştirir, değiştirir ve yönlendirir.

Üstün zekâyâ sahip olanların daha çocuk yaşta kendisini gösterdiği çevrenin de bunu fark ettiği olaylar yaşanmaktadır. Çocuk denebilecek yaşta yaşı büyük insanlar gibi davranan, düşünen ve konuşan bu zekâ grubundakiler, ilerleyen yaşlarında doğru eğitim verilip doğru bir şekilde yönlendirildiklerinde toplum faydalı işlerde önemli katkılar sağlayabilirler.

Günümüzde onların zekâlarını test etmek için kullanılan çalışmalar sürekli olarak geliştirilmekle birlikte bazen yetersiz kaldığı da düşünülmekte ve üzerinde yeni araştırmalar yapılmaktadır.

Üstün zekânın tanımı birçok kaynakta farklı şekillerde yer almaktadır. Bu da demek oluyor ki üstün zekâ belirli bir tanıma sığmayacak kadar geniş kapsamlı ve öznel bir terimdir.

Zekâ, yeteneği de kapsayan bir terimdir. Matematiksel bir dille ifade etmek gerekirse, yetenek zekânın alt kümesidir. Zekâyı bir ağaca benzetmek istersek bu durumda da yetenek o ağacın meyveleri olur.

Bir çok kaynağa göre onların yeteneklerini sıralayacak olursak;

- Üstün zekâlı çocuklar karşısındakini bunaltacak kadar çok soru sorabilirler,
- Öğrenmede ve algılamada çok hızlı olabilirler,
- Başkalarının unutkanlığına karşın hiç bir şeyi unutmayabilirler,
- Becerilerini refleksleriyle çabuk bir şekilde geliştirebilirler,
- Üzücü olaylara bile mizahi yönden bakabilirler,
- Hoşlarına gitmeyen durum ve ortamlarda sıkılabilirler,
- Birbirinden farklı alanlarda farklı başık açıları geliştirebilirler,
- Problemleri farklı çözüm yolları ile çözebilirler,
- Duyarlılıklarını bazen çevre tarafından gariptenen konularda da gösterebilirler,
- Duygusal yaklaşımları çevrenin gariptediği davranışlardan olabilir,
- Ezberlenmesi en zor cümle, paragraf ve sayfaları ezberleyebilirler,
- Başarısızlıklarında kendilerini kapatabilirler,
- Olmadık bir zamanda çabuk sinirlenebilirler,

- Düşünmede zamanla yaşıyan davranışlar sergileyebilirler,
- Karmaşık olayları sadeleştirebilirler,
- Görüntü ve objeleri soyutlayabilirler,
- Öğrenmeyi hem severler hem de öğretmeye çalışırlar,
- Hayal güçlerine güvenirler ve olayları bu güçle çözüme ulaştırabilirler,
- Empati kurmada aciz kalmazlar.

Yukarıdaki özellikler onların hepsinde de bulunmayabilir. Ancak bunların bazıları veya birkaçı bulunabileceği gibi hepsi de bulunabilir. Bu konudaki saptamalar yaşadıkları çevre koşullarına, aile yapısına, aldıkları eğitime göre etkili olabilmektedir.

2.1.12. Yetenek

Yetenek genel anlamı ile; “birisinin bir konuyu anlama veya ona hakimiyet kurabilme ile doğuştan var olan kapasite” olarak tanımlanmaktadır. Günümüzde her ne kadar doğuştan mı geldiği sonradan mı edildiği tartışılmaktaysa da çevresel koşullarında etken olduğu biyolojik olarak da sorgulandığı unutulmamalıdır.

2.1.13. Üstün Yetenek

Genel olarak bakıldığında üstün yetenekli çocukların diğer çocuklara göre yetenekli oldukları alanda daha hızlı algıladıkları ve kendilerin geliştirdikleri göze çarpmaktadır.

Üstün yetenekli olanların bütün alanlarda hızlı olması beklenemez. Üstün yetenekli çocuklarda bilinen özellikler:

- Dikkat yoğunluğunu uzun süre sağlayabilirler,
- Küçüklükte normalin üstünde refleks gösterebilirler,
- Olayları ayrıntılarıyla görebilirler,
- Gelişimsel dönüm noktalarında normalden hızlı ilerleme
- Her konuyu merak edebilirler

- Hayal güçleri çok zengindir,
- Fazla uyumazlar ama buna rağmen enerjileri çok üst düzeydedir,
- Çok hızlı diy hakimiyetine sahiup olabilirler,
- Çok merak ettikleri için çok soru sorarlar,
- Duyarlılıkları çok üst düzeyde olabilir,
- Kendilerine göre icatlar yapabilirler
- Bilmedikleri bir konu üzerinde akıl yürütebilirler
- Problemleri kendi kafalarına göre çözümlerabilirler
- Rakamlardan başka anlamlara ulaşabilirler,
- Bulmacalar üretebilirler,
- Oyunlar yaratabilirler,
- Kitaplara değer verirler ve çok okuyabilirler,
- Hafızaları onları hiç bir zaman yanıltmaz,
- İlgi alanları çok geniş olabilir,
- Üstün zekâlılardaki gibi ağlanacak durumlarda gülebilirler,
- Aynı anda farklı işleri yapabilirler,
- Mükemmeliği ararlar,
- Yaratıcılıkları o denli güçlüdür ki, görülmeyen yönden bakarak yeni anlayış ve düşünceler geliştirebilirler,
- Herşeyi sorgulayabilirler.

Yukarıdaki özelliklerin hepsinin de bir kişide bulunması elbette beklenmemelidir. Birisinde fark edilen bir özellik diğerinde olmayabilir. Yaşamın olağan akışı içinde çevresel ve biyolojik nedenler her zemen bunda etken olarak düşünülmelidir.

2.2. İlgili Araştırmalar

Bapoğlu'nun 2010 yılında yaptığı "Üstün ve Normal Çocukların Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme Düzeylerinin İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinde, çocukların yaratıcılık ve eleştirel düşünme seviyelerini belirlemek için hem Bilim ve Sanat Merkezlerinde hem de ilköğretim okullarında eğitim alan 5. 6. 7. ve 8. sınıf öğrencilerini ele almıştır. Bu çalışmada Ankara ve İstanbul illerinden 6 adet ilköğretim ve BİLSEM kurumlarından toplam 439 öğrenci yer almaktadır. Ölçme işlemleri yapılırken öğrencilerin yaş, cinsiyet ve sosyo-ekonomik düzeyleri de göz önünde bulundurulmuştur. Ölçme araçlarından eleştirel düşünme için Cornell Eleştirel Düşünme Testi Düzey X, yaratıcılık için Torrance Yaratıcı Düşünme Şekil ve Sözel Testi A formu, bireyler hakkında bilgi almak için ise bir bilgi formu kullanılmıştır. Veri çözümlenmesi yapılırken aritmetik ortalama, standart sapma ve "t" testi kullanılmıştır. Yapılan araştırmalar sonucunda ise üstün zekâlı öğrencilerin, normal zekâyâ sahip öğrencilere göre yaratıcılık alanında ve eleştirel düşünme alanında daha yüksek puanlar aldıkları gözlenmiştir. Ayrıca iki alanda da cinsiyetin çok büyük bir etkisi olmadığını ancak sosyo-ekonomik düzeyin, kardeş sayısının ve anne-baba eğitim düzeylerinin önemli etkenler olduğu ortaya çıkmıştır.

Sıdar'ın 2011 yılında yaptığı "Bilim Sanat Merkezlerinde Okuyan Öğrencilerin Yaratıcılıklarının Problem Çözme Becerilerine Etkisi" yüksek lisans tezinde, üstün yetenek özelliği gösteren öğrencilerin yaratıcılıkları ile problem çözme becerileri arasında nasıl bir bağ kurduklarına dair bir inceleme yapılmaktadır. Ayrıca bu durum güven, özdenetim ve kaçınma alt boyutları ile birlikte ele alınmaktadır. Örneklem olarak İç Anadolu Bölgesinden Ankara, Konya, Kayseri, Kırşehir, Kırıkkale illeri seçilmiş ve bu illerde yer alan Bilim ve Sanat Merkezlerinden 4. ve 5. sınıf öğrencilerinden 376 öğrenci yer almaktadır. Ayrıca öğrenciler hakkında bilgi almak için araştırmada bir bilgi formu da yer almaktadır. Verilerin yorumlanması yüzde, frekans, ortalama, Tukey testi, tek yönlü varyans analizi ve "t" testi ile yapılmıştır. Yapılan araştırmalar sonucunda yaratıcılık ve problem çözme becerisi puanları yönünden birçok farklı durum ortaya çıkmıştır. Ancak yaratıcılık ve problem çözme becerisinde cinsiyet yönünden anlamlı farklılıklar yoktur. Okul türü ve sınıf düzeyi açısından yaratıcılık, farklılık gösterirken problem çözme becerisi farklılık göstermemektedir. Sosyo-ekonomik düzey açısından problem çözme becerisi güven boyutunda farklılık ortaya çıkarırken, özdenetim ve kaçınma boyutunda yaratıcılıkla ilgili bir farklılık yer almamaktadır. Bu araştırmada

anneninin ve babanın eğitim durumları ayrı şekillerde ele alınmıştır. Bu da bireyin hangi aile bireyini örnek aldığı ya da nasıl bir bağ kurduğu ile alakalı olabilmektedir. Annelerin eğitim durumuna göre problem çözme becerisi güven ve özdenetim boyutlarında farklılık ortaya çıkarmakta ancak kaçınma boyutunda yaratıcılık konusunda farklılık yer almamaktadır. Babaların eğitim durumunda ise problem çözme açısından güven ve kaçınma boyutlarında belirgin farklar ortaya çıkmaktadır. Son olarak kardeş sayıları ele alınan bu araştırmada belirgin farklılık oluşmaktadır. Kardeş sayıları arttıkça alt boyutlar açısından da farklılıkların ortaya çıkışı artmaktadır gibi sonuçlar elde edilmiştir.

Zaroğlu'nun 2016 yılında yaptığı "Üstün Yetenekli Öğrencilerin Duygusal Zekâ ile Karar Verme Stratejileri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi" yüksek lisans tezinde, ortaöğretim (9-10-11) kademesinde yer alan ve üstün yetenek gösteren öğrencilerin kararlar verirken duygusal zekâlarının bu durumu nasıl ve ne düzeyde etkilediği araştırılmaktadır. Örneklem ismi yer almamaktadır ancak çalışmanın bir Bilim ve Sanat Merkezinde 141 öğrenci ile birlikte yapıldığı bilinmektedir. Ölçek olarak duygusal zekâ ölçeği ile karar verme stratejileri ölçekleri kullanılmış ve çıkan sonuçların karşılaştırılmasıyla bir sonuca varılmıştır. Veri çözümlenmesinde ise yüzdellik, frekans, standart sapma, aritmetik ortalama, min-max değerler, tek yönlü varyans analizi, "t" testi, Kolmogrov Smirnov testi, Pearson Korelasyon, Mann-Whitney testi ve Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Bütün bu çabalar sonucunda üstün yetenekli öğrencilerin duygusal zekâları ile karar verme yetenekleri arasında olumlu bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır.

Aksu'nun 2021 yılında yaptığı "İlkokul ve Ortaokul Topluluğunun Bilim Sanat Merkezlerine Yönelik Bakış Açısının İncelenmesi" yüksek lisans tezinde, Çorlu ilçesinde yer alan ilkokul ve ortaokullarda görev yapan, Bilim ve Sanat Merkezlerinde öğrencisi bulunan öğretmenler ele alınmıştır. Araştırmada teknik olarak görüşme tekniği, veri toplama için ise yarı yapılandırılmış görüşme formu ile kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Toplanan veriler sonucunda ise, öğretmenler kılavuzda yer alan tarama ve tanılama süreçlerinin de açık ve net olmasından memnun; ancak ne kadar açık ve net olsa da bazı yönlerde sıkıntılar yer aldığını dile getirmektedirler. Bunlardan biri öğrenciler için açık ve net şekilde kılavuzun yayınlanmış olmasıdır. Sorun ise, sınava hazırlanan öğrencilerin çalıştıkları kaynaklarda da neredeyse sınav sorularının aynısının yer almasıdır. Yani kastedilen durum gerçekten yetenekli olan öğrencilerin mi yoksa iyi

çalışan öğrencilerin mi sınavı kazandığı hakkında soru işaretlerinin oluşmasıdır. Öğretmenler, Bilim ve Sanat merkezini kazanan öğrenciler hakkında gelişimleri üzerinden bilgi sahibi olamamaktadırlar. Ancak bu durumun iki taraftan da kaynaklı olduğu açıkça ifade edilmektedir. Bilim ve Sanat Merkezlerinde yer alan öğretmenlerin yeterli olduğunu düşünen kesim her ne kadar çok olsa da yeterli olmadığını düşünen ve kurum içerisinde alanında üst düzey yeterlilik göstermesi gereken öğretim üyelerinin yer alması gerektiğine dair düşünceler de vardır. Rehberlik hizmetleri ile ilgili öğretmenlerin neredeyse hiçbiri bilgi sahibi değildir. Ancak öneri olarak sınav dönemlerinde olan öğrenciler için ortak rehberlik hizmetleri verilebileceği konusunda fikirler sunulmuştur. Bilim ve Sanat Merkezlerinde yer alan öğrencilerin farklı özelliklere sahip olduklarını sınıf içinde hisseden öğretmenler, bu kurumun çocukların gelişiminde olumlu bir katkı sağladığını düşünmektedir, gibi öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Dümenci, Görsoy, Aral'ın 2016 yılında yayımladıkları "Türkiye'de Okul Öncesi Dönemdeki Üstün Potansiyelli ve Üstün Zekâlı Olan Çocukların Eğitimleri" başlıklı makalenin amacı okul öncesi dönemde fark edilen üstün yetenekli ya da üstün zekâlı çocukların eğitim ihtiyaçlarının yeterince karşılanamadığına dikkat çekmektir. Bilim ve Sanat Merkezlerinin kuruluş amaçlarının da yer aldığı MEB 2016 yönergesinde "Okul öncesi eğitim birimi okul öncesi eğitim çağındaki özel yetenekli öğrencilerin fiziksel ve psikolojik açıdan gelişmesine katkı sağlayan bilimsel etkinliklerle çocuğa yaklaşan birimdir." ifadesi yer almaktadır. Ancak Bilim ve Sanat Merkezlerinde okul öncesi eğitimi ne yazık ki aktif şekilde verilmemektedir. Nasıl ki zihinsel ya da fiziksel engelle sahip olan bireylere karşı özel eğitim okul öncesinden itibaren uygulanıyor ve kişilerin sürdürülebilir bir hayata sahip olmaları amaçlanıyorsa, aynı şekilde üstün yetenek veya üstün zekâ sahibi bireylere de aynı hizmet verilmesi gerektiğine dikkat çekilmek istenmiştir. Marland raporundan bahsedilmiş ve bu raporda da belirtildiği gibi üstün yetenekli öğrencilerin kendi yeteneklerini geliştirebilmeleri ve topluma kazandırılmaları için standart okul programları tarafından sunulanların dışında, farklılaştırılmış eğitim programları veya özel hizmetlere ihtiyaç duyan bireyler olduklarını bir kez daha dile getirmişlerdir. Gerektiğinde ve zamanında fark edilememek, ihtiyaçlarına uygun eğitim alamamak gibi nedenler yüzünden üstün yetenekli bireylerin ortalama yetenek yığını içinde kaybolması telafisi pek mümkün olmayan bir eksiklik (Davaslıgil, 2004).

Şenol'un 2011 yılında yaptığı "Üstün Yetenekliler Eğitim Programlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri" yüksek lisans tezinde, Bilim ve Sanat Merkezlerinde görev yapan öğretmenlerin üstün yetenekli öğrencilerin eğitim programlarına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışma betimsel özellik taşıdığı için tarama yönteminden yararlanılmıştır. Veri toplama aracı olarak ise öğretmenlerin kişisel bilgileri, üstün yetenekliler eğitim programına ilişkin görüşleri, üstün yetenekliler eğitiminde başvurulan yöntem ve teknikleri kullanma sıklıkları ve karşılaştıkları sorunlar ile ilgili maddelerden oluşan bir anket kullanmıştır. Belirlenen anket Türkiye'den rastgele seçilen 24 Bilim ve Sanat Merkezinde görev yapan 337 öğretmene uygulanmıştır. Sonuçlar doğrultusunda Bilim ve Sanat Merkezlerinde uygulanan üstün yetenekliler eğitim programlarına yönelik öğretmen görüşlerinin genel olarak olumlu yönde olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin eğitiminde başvurulan yöntem ve tekniklerden en fazla kullanılanın gözlem, en az kullanılanın ise yapılandırılmış grid olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretmenler öneri olarak öğrenciler için Bilim ve Sanat Merkezlerin fiziki ortamlarının, araç-gereç yeterliliklerinin gözden geçirilmesini sunmuştur.

Altun'un 2010 yılında yaptığı "Üstün Yetenekli Öğrencilerin Mükemmeliyetçilik Özellikleri, Okul Motivasyonları, Öğrenme Stilleri ve Akademik Başarıları" yüksek lisans tezinde, üstün yetenekli öğrencilerin mükemmeliyetçilik özelliklerini, okul motivasyonlarını, öğrenme stillerini ve akademik başarılarını incelemiştir. Bu incelemeler dışında üstün yetenekli olan ve olmayan öğrencilerin karşılaştırılmaları da yapılmıştır. Verilerin toplanmasında Öğrenme Stilleri Ölçeği, Olumlu ve Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği, Okul Motivasyonu Ölçeği ve Bilgi Toplama Formu kullanılmıştır. Verilerin analizi yapılırken ise Ki-kare, F testi, Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı ve t testi kullanılmıştır. Araştırma grubu Türkiye'nin farklı illerinde yer alan 386 BİLSEM ilköğretim ikinci kademe öğrencileri ile Trabzon'da yer alan ve üstün yetenek özelliklerine sahip olmayan 410 ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinden oluşmaktadır. Üstün yeteneklilerin akademik başarılarının olumlu mükemmeliyetçilik özellikleriyle pozitif yönde ilişkili olduğu, olumsuz mükemmeliyetçilikleri, okul motivasyonları ve öğrenme stilleri arasında anlamlı ilişki olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen sonuçların bir kısmı elde var olan bilgilerle paralellik gösterirken diğer bir kısmı ise farklılıklara sahiptir.

Ülger'in 2011 yılında yaptığı "Bilim Sanat Merkezlerinde Uygulanan Fen Eğitimi Programlarının İdareci, Öğretmen ve Öğrenci Bakış Açısından İncelenmesi" yüksek lisans tezinde, kurumlarda uygulanan bireysel merkezli ve proje üretimine dayalı eğitim programlarının hedef, içerik, eğitim durumu ve değerlendirme süreci bakımından, idareci, öğretmen ve öğrenci bakış açılarıyla incelenmiştir. Örneklem olarak Adana, Kahramanmaraş Bilim ve Sanat Merkezleri seçilmiştir. Bu araştırma da idareci, öğretmen ve öğrencilerden oluşmak üzere toplam 21 kişi ele alınmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılarak elde edilmiştir. Analiz olarak içerik analizi kullanılmıştır. Sonuç olarak uygulanmakta olan bireysel programda fen derslerinde öğrencilerin fen yeteneklerinin geliştiği ancak Bilim ve Sanat Merkezlerinde yaşanan bazı sorunlardan dolayı bu gelişimin bir yerden sonra sona erdiği söylenmektedir.

Eker ve Şentürk'ün 2017 yılında yayımladıkları "Bilim ve Sanat Merkezlerinde Verilen Piyano Eğitiminin İncelenmesi" başlıklı makalenin amacı verilen piyano eğitiminin yeterli olup olmadığının belirlenmesi üzerinedir. Örneklem olarak İç Anadolu Bölgesinde yer alan Bilim ve Sanat Merkezleri ele alınmıştır. Bu kurumlarda görev yapan 6 piyano öğretmeni ile yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanarak sonuçlara ulaşılmak istenmiştir. Sonuçlar doğrultusunda piyano derslerinde yer alan kaynakların ve MEB'in hazırlamış olduğu öğretim programının yeterli olmadığı ayrıca ders dışı piyano çalışma saatlerinin bulunmadığı ve materyal sıkıntısı yaşandığı ortaya çıkmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Deseni

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi sayesinde de birçok dokümanın incelenmesi yapılmıştır.

Araştırma deseni, araştırmanın sorularını cevaplamak ya da hipotezlerini test etmek amaçlı araştırmacının sayesinde oluşturulup geliştirilen bir plandır (Büyükoztürk vd., 2019).

3.1.1. İçerik Analizi

İçerik analizi, nitel araştırma yöntemlerinin içerisinde yer alan bir tür analiz çeşididir. Nesnel, ölçülebilir, doğruluğu kanıtlanabilir bilgilere ulaşmak amacıyla metin, doküman, ve evrak gibi birbirinden farklı materyali belirli kurallar doğrultusunda irdelemeyi amaçlar (Metin ve Ünal, 2022). İnternet sitesi, tez, dergi, makale gibi farklı birçok doküman içerik analizi yöntemiyle incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

3.2. Evren ve örneklem

Bu araştırmanın evreni Türkiye’de yer alan Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümü ile Bilim ve Sanat Merkezleri müzik alanı olarak belirlenmiştir. Örneklem ise Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezi müzik alanı ile Hatay/Antakya Bedi Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümüdür.

3.3. Veri toplama araçları

Araştırmada kullanılan veri toplama araçları literature taraması, belgeseller, kaynak tarama, okul yöneticileri ve öğretmenleri ile yapılan görüşmelerdir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. Türkiye'deki Bilim ve Sanat Merkezleri ile Güzel Sanatlar Liselerinin Sayılarına Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 1

Türkiye Genelindeki Güzel Sanatlar Liselerinin Sayıları

Türkiye Genelindeki Güzel Sanatlar Liselerinin Sayıları	
İl	Sayı
ADANA	1
ADİYAMAN	1
AFYONKARAHİSAR	1
AĞRI	1
AKSARAY	1
AMASYA	1
ANKARA	3
ANTALYA	2
ARDAHAN	1
ARTVİN	1
AYDIN	1
BALIKESİR	2
BARTIN	1
BATMAN	1
BAYBURT	1
BİLECİK	1
BİNGÖL	1
BİTLİS	1
BOLU	1
BURDUR	1
BURSA	1
ÇANAKKALE	1
ÇANKIRI	1
ÇORUM	1
DENİZLİ	1

DİYARBAKIR	1
DÜZCE	1
EDİRNE	1
ELAZIĞ	1
ERZİNCAN	1
ERZURUM	1
ESKİŞEHİR	1
GAZİANTEP	3
GİRESUN	1
GÜMÜŞHANE	1
HAKKÂRİ	1
HATAY	1
İĞDIR	1
ISPARTA	1
İSTANBUL	12
İZMİR	3
KAHRAMANMARAŞ	1
KARABÜK	1
KARAMAN	1
KARS	1
KASTAMONU	1
KAYSERİ	1
KIRIKKALE	1
KIRKLARELİ	2
KIRŞEHİR	1
KİLİS	1
KOCAELİ	1
KONYA	2
KÜTAHYA	1
MALATYA	1
MANİSA	1
MARDİN	1
MERSİN	1
MUĞLA	1
MUŞ	1
NEVŞEHİR	1
NİĞDE	1

ORDU	1
OSMANİYE	1
RİZE	1
SAKARYA	1
SAMSUN	1
SİİRT	1
SİNOP	1
SİVAS	1
ŞANLIURFA	1
ŞIRNAK	2
TEKİRDAĞ	1
TOKAT	1
TRABZON	1
TUNCELİ	1
UŞAK	1
VAN	2
YALOVA	1
YOZGAT	1
ZONGULDAK	1

Tablo 1 16 Haziran 2023 tarihli güncel verilerle oluşturulmuştur. 9 Mayıs 2022 tarihinde elde edilen önceki verilere göre Türkiye'nin 81 ilinin 76 tanesinde en az 1 tane olmak üzere güzel sanatlar lisesi bulunmaktaydı. Bu sayı toplam 95 adetti. Güzel sanatlar lisesine sahip olmayan 5 il; Artvin, Ardahan, Bayburt, Bilecik ve Gümüşhane olarak belirlenmişti. Ancak 16 Haziran 2023 verilerine baktığımızda güzel sanatlar lisesi bulunmayan bu 5 ilde de yine en az 1 tane olmak üzere güzel sanatlar liseleri açılmış ve bu sayı 9 güzel sanatlar lisesinin açılmasıyla 104'e yükselmiştir. Bu duruma sayısal olarak baktığımızda güzel sanatlar liselerinin her il için yeterli sayıda olduğu düşünülmektedir.

Tablo 2*Türkiye'deki Bilim ve Sanat Merkezlerinin Sayıları*

Türkiye'deki Bilim ve Sanat Merkezlerinin Sayıları	
İl	Sayı
ADANA	10
ADIAMAN	3
AFYONKARAHİSAR	4
AĞRI	3
AKSARAY	1
AMASYA	3
ANKARA	23
ANTALYA	8
ARDAHAN	1
ARTVİN	2
AYDIN	9
BALIKESİR	5
BARTIN	1
BATMAN	2
BAYBURT	1
BİLECİK	2
BİNGÖL	2
BİTLİS	3
BOLU	2
BURDUR	2
BURSA	10
ÇANAKKALE	4
ÇANKIRI	1
ÇORUM	4
DENİZLİ	5
DİYARBAKIR	9
DÜZCE	4
EDİRNE	2
ELAZIĞ	3
ERZİNCAN	1
ERZURUM	4

ESKİŞEHİR	2
GAZİANTEP	11
GİRESUN	4
GÜMÜŞHANE	1
HAKKARİ	3
HATAY	5
İĞDIR	1
ISPARTA	4
İSTANBUL	39
İZMİR	16
KAHRAMANMARAŞ	4
KARABÜK	2
KARAMAN	2
KARS	2
KASTAMONU	3
KAYSERİ	4
KIRIKKALE	1
KIRKLARELİ	4
KIRŞEHİR	2
KİLİS	1
KOCAELİ	6
KONYA	12
KÜTAHYA	4
MALATYA	3
MANİSA	9
MARDİN	4
MERSİN	9
MUĞLA	6
MUŞ	2
NEVŞEHİR	2
NİĞDE	2
ORDU	19
OSMANİYE	3
RİZE	6
SAKARYA	2
SAMSUN	6
SİİRT	2
SİNOP	2

SİVAS	2
ŞANLIURFA	8
ŞIRNAK	4
TEKİRDAĞ	4
TOKAT	6
TRABZON	6
TUNCELİ	1
UŞAK	3
VAN	3
YALOVA	1
YOZGAT	6
ZONGULDAK	5

Tablo 2 16 Haziran 2023 tarihli güncel verilerle oluşturulmuştur. Türkiye genelindeki Bilim ve Sanat Merkezlerinin sayısı 9 Mayıs 2022 tarihinde bulunan geçmiş verilere göre toplam 249 adet olarak belirlenmişti. Ancak 16 Haziran 2023 tarihinde bulunan güncel verilere göre Bilim ve Sanat Merkezlerinin sayısı 144 tane daha Bilim ve Sanat Merkezinin açılması ile 393 olarak güncellenmiştir. 16 Haziran 2023 tarihinde bulunan güncel verilere göre 69 ilde 2 ve daha fazla Bilim ve Sanat Merkezi yer almaktadır. Sayısal olarak incelediğimizde Bilim ve Sanat Merkezlerinin fazlaca yeterli olduğu görülmekte ve düşünülmektedir. Sayısal veriler sayesinde Bilim ve Sanat Merkezlerinin güzel sanatlar lisesinden fazla olduğu verisini elde etmekteyiz. Bunun sebeplerinden biri Bilsen yönergesinde de belirtilen yerleşim biriminin özellikleri, ulaşım imkânları ve bölgesel olarak nüfusunun 100.000'den az olmaması şartları ile valiliklerin teklifi üzerine Bakanlıkça açılmasıdır.

4.2. Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezi ile Güzel Sanatlar Lisesi Derslerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

9 ve 10. sınıf düzeyinde diğer ortaöğretim kurumlarında sorumlu olunan ders ve müfredat programı aynı şekilde işlenmekte sadece ek olarak müzik bölümüne ait temel başlangıç dersleri verilmektedir. 11 ve 12. sınıf düzeyine gelindiğinde ise müzikle alakalı dersler ve kültür dersleri beraber verilmektedir.

Tablo 3

Güzel Sanatlar Liselerin de İşlenmesi Zorunlu ve Ortak Dersler

Güzel Sanatlar Liselerin de İşlenmesi Zorunlu ve Ortak Dersler				
Ders Adı	9. Sınıf	10. Sınıf	11. Sınıf	12. Sınıf
Türk Dili ve Edebiyatı	Haftada 5 saat	Haftada 5 saat	Haftada 5 saat	Haftada 5 saat
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat
Tarih	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	-
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	-	-	-	Haftada 2 saat
Coğrafya	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	-	-
Matematik	Haftada 6 saat	Haftada 6 saat	-	-
Fizik	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	-	-
Kimya	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	-	-
Biyoloji	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	-	-
Felsefe	-	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	-
Yabancı Dil	Haftada 4 saat	Haftada 5 saat	Haftada 4 saat	Haftada 4 saat
Beden Eğitimi ve Spor / Görsel Sanatlar	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat
Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü	Haftada 1 saat	-	-	-

Tablo 4*Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümlerinde İşlenmesi Zorunlu Dersler*

Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümlerinde İşlenmesi Zorunlu Dersler				
Ders Adı	9. Sınıf	10. Sınıf	11. Sınıf	12. Sınıf
Batı Müziği Teori ve Uygulaması	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 3 saat	Haftada 3 saat
Türk Müziği Teori ve Uygulaması	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat
Çalgı Eğitimi	Haftada 4 saat	Haftada 2 saat	Haftada 4 saat	Haftada 4 saat
Bağlama / Kanun / Piyano	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat
Çoksesli Koro	-	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat
Çalgı Toplulukları	-	-	Haftada 4 saat	Haftada 4 saat
Bireysel Ses Eğitimi	-	-	-	Haftada 2 saat
Türk İslam Musikisi	-	-	-	Haftada 1 saat
Türk Dünyası Müzikleri	-	-	-	Haftada 1 saat
Türk ve Batı Müziği Tarihi	-	-	Haftada 2 saat	-

Bilim ve Sanat Merkezlerinde eğitim görmeye başlayan öğrenciler bu kurumdaki eğitim-öğretim yaşantıları boyunca sırasıyla 5 farklı aşamadan geçerler. Bunlar;

1. Uyum programı
2. Destek eğitim programı
3. Bireysel yetenekleri fark ettirme programı
4. Özel yetenekleri geliştirme programı
5. Proje üretimi ve yönetimi programıdır.

Bu 5 programı tamamlayan öğrenciler mezun olduklarında “Program Tamamlama Belgesi” alırlar.

1. Uyum programı

Öğrencilerin bilim sanat merkezine uyum sağlaması açısından uygulanan bir programdır. Yani öğrencinin bulunduğu kuruma, kurumun programına, öğretmenlerine, öğrencilerine alışmasını sağlamak amaçlı programlar, öğretmenler, öğrenciler ve kurum tanıtılır. Bu süreç toplamda 2 ayı geçmeyecek şekilde uygulanır.

2. Destek eğitimi programı

Öğrencinin geliştirmesi gereken temel becerilerin tüm disiplinlerle ilişkilendirilmesini ele alan bir programdır. Geliştirmesi gereken temel beceriler arasında problem çözme, eleştirel ve yaratıcı düşünme, öğrenmeyi öğrenme, grup çalışması gibi örnekler yer almaktadır. Bu program 2 ve 3. sınıfta eğitim görmeye başlayan öğrenciler için en az 2 eğitim-öğretim yılı olacak şekilde uygulanmaktadır. 4. Sınıfta kayıt yaptıran öğrenciler için ise bu durum 1 eğitim-öğretim yılı şeklinde planlanmıştır.

3. Bireysel yetenekleri fark ettirme programı

Adından da anlaşılacağı üzere öğrencinin kendi yeteneklerini fark etmesini sağlamak amaçlı uygulanan bir programdır. Bu program BYF1 ve BYF2 olarak ayrılır ve toplamda 2 eğitim-öğretim yılı uygulanır. 2 yıllık süreç ise öğrencinin 5. sınıf düzeyinden başlaması şartı ile geçerlidir.

4. Özel yetenekleri geliştirme programı

Öğrencilerin özel yetenek alanlarına yönelik (müzik ya da resim) kendilerini geliştirmelerini amaçlayan bir programdır. Eğitim gören kişilerin bilgi düzeylerinin genişlemesi, ilerlemesi ve üretim odaklı çalışmalar yapması önemlidir. Ancak genel zihinsel yetenek alanındaki bireyler için bu program farklı işlemektedir. Genel zihinsel yetenek alanındaki öğrenciler 2 eğitim-öğretim yılı bu programı görmekteyken müzik ya da resim yetenek alanındaki öğrenciler için bu programın süresi 7 eğitim-öğretim yılı olarak belirlenmiştir. Ayrıca 2. Sınıftan itibaren bu kurumlarda eğitim-öğretim görmeye başlayan öğrenciler 7 yıl, 3. Sınıfta eğitim-öğretim görmeye başlayan öğrenciler 6 yıl, 4. Sınıfta eğitim-öğretim görmeye başlayan öğrenciler ise 5 yıl bu programa tabi tutulmaktadır.

5. Proje üretim ve yönetim programı

Öğrencilerin ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda grupta veya bireysel şekilde proje ürettikleri programdır. Üniversitelerde verilen Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersine benzeyen içerikte bir programdır. Öğrenciler her eğitim-öğretim yılında bir proje hazırlarlar. Bu program Bilim ve Sanat Merkezlerinin lise dönemini kapsamaktadır. Özel yetenekler (müzik veya resim) üzerine yoğunlaşılmayan bir programdır. Bunun sebebi de yeni sistemin asıl amacının proje tabanlı olmasından kaynaklanır.

Tablo 5

Bilim ve Sanat Merkezlerinde İşlenen Dersler

ALANLAR/BRANŞLAR		UYUM PROGRAMI	DESTEK-1 PROGRAMI	DESTEK-2 PROGRAMI	BYF-1-2 PROGRAMI	ÖYG 1-7 PROGRAMI	PROJE PROGRAMI
GÖRSEL SANAT VE MÜZİK YETENEK ALANLARINA GÖRE TANILANAN ÖĞRENCİLERİN ALABİLECEĞİ TEMEL ALANLAR	SINIF ÖĞRETMENLİĞİ	+	-	-	-	-	-
	FEN VE TEKNOLOJİ	+	-	-	-	-	-
	İLKÖĞRETİM MATEMATİK	+	-	-	-	-	-
	REHBERLİK	+	-	-	-	-	-
	SOSYAL BİLGİLER	+	-	-	-	-	-
	TEKNOLOJİ TASARIM	+	-	-	-	-	-
	TÜRKÇE	+	-	-	-	-	-
	YABANCI DİL	+	-	-	-	-	-
	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM	+	-	-	-	-	-
	GÖRSEL SANATLAR	+	-	-	-	+	+
	MÜZİK	+	-	-	-	+	+
GÖRSEL SANAT VE MÜZİK YETENEK ALANLARINA GÖRE ÖĞRENCİLERİN ALABİLECEĞİ SEÇMELİ ALAN DERS/ETKİNLİK/YETENEK GELİŞTİRME ATÖLYELERİ *****	AHŞAP HOBİ ATÖLYESİ	-	+	+	+	+	+
	AKIL OYUNLARI	-	+	+	+	+	+
	ARKEOLOJİ	-	+	+	+	+	+
	BİLİMSEL ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ	-	+	+	+	+	+
	DİKSİYON VE HİTABET	-	+	+	+	+	+
	DÜŞÜNME EĞİTİMİ	-	+	+	+	+	+
	DRAMA	-	+	+	+	+	+
	ETİK	-	+	+	+	+	+
	FOTOĞRAFÇILIK	-	+	+	+	+	+
	GELENEKSEL SANATLAR *****	-	+	+	+	+	+
	GİRİŞİMCİLİK	-	+	+	+	+	+
	HIZLI OKUMA TEKNİKLERİ	-	+	+	+	+	+
	KORO	-	+	+	+	+	+
	LİDERLİK	-	+	+	+	+	+
	MASAÜSTÜ YAYIMCILIK	-	+	+	+	+	+
	ORİGAMİ	-	+	+	+	+	+
	PROBLEM ÇÖZME TEKNİKLERİ	-	+	+	+	+	+
	SANAT FELSEFESİ	-	+	+	+	+	+
	SANAT TARİHİ	-	+	+	+	+	+
	PALEOGRAFYA	-	+	+	+	+	+
SERAMİK	-	+	+	+	+	+	

Bilim ve Sanat merkezlerinde müzik eğitimi veren öğretmenlerin hepsi müzik alanı mezunlarıdır ve müzik alanında ihtiyaç duyulan öğretmen sayısı öğrenci sayısına bağlı olarak belirlenmektedir. Hatay/Antakya’da yer alan Bilim ve Sanat Merkezinde yer alan müzik öğretmeni sayısı 2’dir. Bunlardan biri kadrolu, diğeri ise yönlendirmeli öğretmenlerdir. Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesinde ise genel kültür dersleri haricinde kurumda yer alan bütün öğretmenler müzik bölümü mezunlarından oluşmaktadır.

Öncelikle Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesini ele aldığımızda her dersin kendine ait öğretmenlerinin olması, hem alan derslerinin hem de genel kültür derslerinin birlikte verilmesi eğitimin belirli açılardan yeterli ve geçerli olduğunu savunmamızı sağlayabilir. Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezine baktığımızda ise, öğretmen sayısı kurumda yer alan müzik alanı öğrencilerinin sayısına göre yeterlidir. İşlenen derslere, oturtulan sistem açısından baktığımızda ise üstün yetenekli öğrencilere göre uyarlanmış yeterli ve geçerli bir programdan bahsedebiliriz.

4.3. Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezinin Müzik Alanında Yaptığı Öğretmen Alımlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

İki kurumda da öğretmen alımları bakanlığın o sene için belirlediği şartlara göre yapılmaktadır. Öğrenci seçiminde ki gibi bir yetenek sınavı yapılmamaktadır. Burada daha çok öğretmenin ilgilendiği alanların çokluğu, bu alanlarda ne kadar başarılı olduğu, yaptığı etkinlikler, başarılar ve kuruma sağlayabileceği katkılar önemsenmektedir. Bu yüzden mülakat uygulamasında yer verilmektedir.

4.4. Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezinin Müzik Alanında Yaptığı Öğrenci Alımlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğrenci alımları 3 aşamadan oluşmaktadır:

Aşama 1:Üstün yetenek veya zekâya sahip olduğu düşünülerek Bilim ve Sanat Merkezi kurumunda yer alması gerektiği savunulan öğrenciler sınıf öğretmenleri tarafından bakanlıkça belirlenen gözlem formlarını kullanarak öğrencinin genel yetenek (zihinsel), görsel sanatlar veya müzik alanından özel yetenekli olduğunu belgelemelidir. Aday gösterme işlemi okul yönlendirme komisyonu tarafından yapılmalıdır. 3 alan birden seçilememektedir. En fazla 2 alan seçilebilir.

Genel zihinsel yetenek alanı için gerekli form aşağıda yer almaktadır;

Genel Zihinsel Yetenek Alanı

Resim Yetenek Alanı

Müzik Yetenek Alanı

Öğrencinizin hangi alanlarda yetenekli olduğunu düşünüyorsunuz? (En fazla iki alan seçebilirsiniz)

GÖZLEM FORMU

Öğrencinizi kendi yaş grubundaki akranlarıyla karşılaştırarak değerlendiriniz ve aşağıdaki açıklamaya göre her durumla ilgili öğrencinizi en iyi yansıtan puanı işaretleyiniz. Puanlamanın sağlıklı yapılabilmesi için boş madde bırakmayınız.

	Hiçbir zaman	Nadiren	Ara Sıra	Sıklıkla	Fazlasıyla
GENEL ZİHİNSEL YETENEK					
1 Sorulan sorulara hızlı yanıt verir.	1	2	3	4	5
2 Uzun zaman önce öğrendiği bilgilere yönelik sorulara doğru yanıt verir.	1	2	3	4	5
3 Yeni bir konu öğrenmek için sorular sorar.	1	2	3	4	5
4 Sebep sonuç ilişkisini hızlı kurar.	1	2	3	4	5
5 Problem çözümlerinde başarılı tahminlerde bulunur.	1	2	3	4	5
6 Yalnız başına çalışmayı tercih eder.	1	2	3	4	5
7 Bağlantısız fikirler arasında alışılmadık bağlantılar kurar.	1	2	3	4	5
8 Başkalarına garip gelen orijinal deneylere girer.	1	2	3	4	5
9 Verilen görevi tamamlamada ısrarcıdır.	1	2	3	4	5
10 Çalışmalarında mükemmeliyetçi bir tutum sergiler	1	2	3	4	5
11 Yoğun bir şekilde çalışır.	1	2	3	4	5
12 Karşılaştığı engellere rağmen çalışmasını sürdürür.	1	2	3	4	5
13 Kendisine koyduğu hedefleri gerçekleştirir.	1	2	3	4	5

Müzik yetenek alanı için gerekli form aşağıda yer almaktadır;

		Hiçbir Zaman	Nadiren	Sıklıkla	Fazlasıyla
MÜZİK YETENEK					
1	Müzik dinlemeye yönelik her fırsatı değerlendirir.	1	2	3	4
2	Duyduğu ezgileri tekrarlamaya isteklidir.	1	2	3	4
3	Sevdiği müzikleri arkadaşlarına dinletmeye isteklidir.	1	2	3	4
4	Müzik yapmaya (çalmaya - söylemeye) isteklidir.	1	2	3	4
5	Müzikle ilgili sınıf içi etkinliklere gönüllü olarak katılır.	1	2	3	4
6	Müzikle ilgili okul dışı (konser, dinleti vb.) etkinliklere gönüllü olarak katılır.	1	2	3	4
7	Müzik hakkında konuşurken; iyi, güzel vb. genel kavramlardan çok, ritim, ezgi vb. spesifik kavramları kullanır.	1	2	3	4
8	Müzikle ilgili tartışmalara katılmaya isteklidir.	1	2	3	4
9	Dinlediği müzikleri doğadaki seslerle ilişkilendirir.	1	2	3	4
10	Müziği doğru işitebilmek için uygun teknolojik araçların (hoparlör, kulaklık vb.) neler olduğunu öğrenmeye isteklidir.	1	2	3	4
11	Düzenli olan sesleri dinlemeyi tercih eder.	1	2	3	4
12	Müzik dinlerken eşlik eder (ritim vurarak, sesle vücut devinimi vb.)	1	2	3	4
13	Müzikle ilgili yeni bilgileri öğrenmeye isteklidir.	1	2	3	4
14	Duyularını müzikle ifade eder (şarkı söyleyerek, ritim tutarak vb.).	1	2	3	4
15	Müzisyenleri tanımaya isteklidir.	1	2	3	4

Aşama 2: Grup taraması yapılır ve bu sonuçlara göre öğrenci bireysel incelemeye alınır. Bireysel incelemede öğrenciye zekâ testi uygulanır.

Aşama 3: Sınıf öğretmeni, öğrencini müzik alanında özel yetenekli olduğunu ifade etti ise öğrenci yetenek sınavına girer. Bu yetenek sınavında öğrenciye;

- 4 adet tek ses
- 4 adet çift ses
- 2 adet üç ses
- İki piyano, biri bağlamayla olmak üzere 3 ezgi tekrarı (2/4-6/8) (Türk ve Batı tarzında)
- 2 ritim tekrarı
- 2 adet tonal aktarım
- 4 adet müzikâl farkındalık (farklı olan ezgiyi bulmaya yönelik) soruları sorulmaktadır.

Bu sınavların yapılma amacı gerçekten özel yeteneğe sahip olan öğrencileri belirlemek ve bu alanda onlara yardımcı olmaktır.

Sınavlar bakanlığa bağlı pedagojik alanda çalışmış akademisyenler ve MYK (Müzik Yüksek Kurulu) tarafından hazırlanmaktadır. MYK üyelerini bakanlık, Türkiye BİLSEM öğretmenleri arasından seçmektedir.

4.5. Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesinin Müzik Bölümündeki Öğrenci Alımlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümüne girmek isteyen öğrenciler her yıl Milli Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu kılavuz doğrultusunda özel yetenek sınavına tabi tutulmaktadır. LGS şartı yoktur. Haziran ayının ortalarına doğru öğrenciler yetenek sınavı için başvuru yapmakta ve temmuz ayının ilk haftasında ise yetenek sınavları başlamaktadır.

Yetenek sınavı MEB kriterlerine göre 4 aşamadan oluşmaktadır. Bunlar;

- Müziksel işitme (tek ses, çift ses, üç ses ve dört ses): “Na” hecesi ile tek, çift, üç ve dört sesi doğru şekilde tekrarlanmasıdır.
- Ritimsel bellek (5/8 modal - 2/4 tonal): İşitilen 2 farklı ritmi el ya da kalem yardımıyla aynı ya da en yakın şekilde tekrarlamasıdır. Öğrenciler genellikle ritim tekrarlarını elleri yardımıyla yapmaktadırlar.
- Ezgisel bellek (2/4 tonal - 4/4 tonal): Seslendirilen ezginin yine “Na” hecesi ile aynı ya da en yakın şekilde aday tarafından aynı ya da en yakın şekilde tekrarlanmasıdır.
- Müziksel çalma ve söyleme: Sınava giren bireyin çalabildiği çalgıyla bir eseri veya söyleyebildiği bir şarkıyı seslendirmesidir.

Yetenek sınavında 50 puan ve üstü alan adaylar değerlendirmeye girme hakkı kazanırlar. Değerlendirmede yetenek sınavından almış olduğu puanın %70'i, ortaöğretim başarı puanının %30'u (ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıfların yıl sonu başarı puanlarının aritmetik ortalaması) alınarak yerleştirme puanı hesaplanır ve değerlendirme yapılır.

4.6. Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesinin Müzik Bölümündeki Öğretmen Alımlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bu kurumda yer almak ve müzik eğitimi derslerini işlemek isteyen öğretmenler bakanlığın belirlediği şartlara göre başvurularını yapmakta ve seçilmektedirler. Öğretmenler giriş sınavına ve mülakata tabi tutulmaktadır. Mülakatta başvuran kişinin neden Güzel Sanatlar Lisesinde öğretmenlik yapmak istediği hakkında bilgi alınır. Yapılan giriş sınavında ise kişinin alanı olan çalgıda ne düzeyde olduğu hakkında fikir sahibi olmak amaçlanmıştır.

4.7. Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezi Müzik Alanı ile Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümünün Alt Yapı, Malzeme ve Çalgı Olanaklarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Hatay/Antakya'da yer alan Bilim ve sanat merkezinin müzik alanında eğitim ve öğretim görmekte olan öğrencileri kendi çalgılarını kendileri edinmek zorundadırlar. Maddi olanakları olmayan bireyler için kurum onlara çalgı sağlamaktadır ancak bu çalgıları sadece okul sınırları içerisinde kullanabilmektedirler. Kurumda yer alan çalgılar ve sayıları şu şekilde belirlenmiştir;

Tablo 6

Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezinde Öğrencilere Tahsis Edilebilen Çalgılar ve Sayıları

Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezinde Öğrencilere Tahsis Edilebilen Çalgılar ve Sayıları	
Çalgılar	Sayıları
Klasik Gitar	5
Bağlama	2
Konsol Piyano	2
Dijital Piyano	1
Bateri	1
Tumba	1
Keman	3
Elektro Gitar	1
Bas Gitar	1

Bu kurumda yer alan çalgıları müzik alanındaki bütün öğrenciler okul içerisinde olmak şartıyla istedikleri kadar kullanabilmektedirler. Evlere götürmeleri için öğrencilere çalgı verilmemektedir, sadece okul içerisinde kullanmalarına izin verilmektedir.

Kurumda görevlerine devam eden müzik öğretmenleri Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezinin gelişmesi için bir stüdyo kurmayı amaçlamışlardır.

Hatay/Antakya Bilim ve sanat merkezinin çalgı sayılarına baktığımızda öğrenci sayısını da göz önünde bulundurursak bu sayıların yeterli olduğu düşünülmektedir. Ancak öğrencilere evde çalışma imkânı sağlaması açısından çalgıların hem kurum içinde hem de kurum dışında kullanılmasına izin verilmesinin daha iyi olacağı düşünülmektedir. Bunları dışında çalgı çeşitliliğinin az olduğu düşünülmekte ve bu durum olumsuz faktörlerden biri olarak görülmektedir.

Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri yine kendi çalgılarını kendileri edinmektedirler. Ancak imkânı olmayanlar ya da oluşabilecek aksi durumlarda kurum öğrencilerine hem okul içinde hem de okul dışında kullanmaları için çalgı tahsis etmektedirler. Bu çalgılar ve sayıları şu şekilde belirlenmiştir;

Tablo 7

Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesinde Öğrencilere Tahsis Edilebilen Çalgılar ve Sayıları

Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesinde Öğrencilere Tahsis Edilebilen Çalgılar ve Sayıları	
Çalgılar	Sayıları
Çello	6
Viyola	4
Keman	6
Bağlama	4
Cura	2
Kanun	2
Ud	2
Klasik Gitar	2
Bas Gitar	2
Elektro Gitar	2
Org	3

Ayrıca okul içinde yer alan, öğrencilere tahsis edilemeyen çalgılar ve sayıları da aşağıdaki gibi belirlenmiştir;

Tablo 8

Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesinde Öğrencilere Tahsis Edilemeyen Çalgılar ve Sayıları

Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesinde Öğrencilere Tahsis Edilemeyen Çalgılar ve Sayıları	
Çalgılar	Sayıları
Bateri	1
Bendir	1
Djembe	1
Şems	1
Shaker	2
Konsol Piyano	15
Dijital Piyano	2

Güzel sanatlar lisesine baktığımız da öğrencilere tahsis edilen çalgı sayıları ve çeşitleri yeterli görülmekte, ancak okulda yer alan öğrenci sayısına göre bu çalgıların sayısının daha da artırılması gerektiği düşünülmektedir. Okul içinde kullanılan çalgılar ve sayılar ise yine yeterlidir. Sadece piyano sayısının artırılması her öğrencinin uzun süreler boyunca piyano çalışıp daha çok verim alabileceğini düşündürmektedir.

4.8. Hangi Kurumun Hangi Birey ya da Bireyler için Daha Uygun Olduğuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Nasıl ki yeterli zekâya sahip olmayan bireyler için özel kurumlar ve bireyselleştirilmiş eğitim programları varsa aynı şekilde üstün zekâ ya da yeteneğe sahip olan bireyler için de özel kurumlara ve bireyselleştirilmiş eğitim programlarına ihtiyaç vardır. Bu ihtiyacı da karşılamak amaçlı Bilim ve Sanat Merkezleri kurulmuştur. Aile ve öğretmenleri tarafından fark edilen üstün yetenek ya da zekâya sahibi öğrenciler bu kurumlara yönlendirilerek belirlenen aşamalardan geçerse ve ciddi anlamda üstün yetenek ya da zekâ sahibi oldukları belirlenirse kendilerine uygun şekilde bir eğitim alabilirler ve hayatlarını buna göre düzenlerler. Bu tarz kurumlar bireyin daha yaşanabilir bir hayata sahip olması için var olan kurumlardır. Kısacası Bilim ve Sanat Merkezleri ciddi anlamda üstün yeteneğe veya üstün zekâya sahip, bireysel eğitim programlarına ihtiyaç duyan bireyler için uygun olan kurumlardır.

Güzel Sanatlar Liseleri, müzik ya da resim fark etmeksizin bu alana ilgi duyan ve bu liselere alım için yeterli özelliklere, yeteneklere sahip tüm öğrencilerin yer alabileceği kurumlardır. Kendilerini belirledikleri alanda geliştirip hayatlarını bu alana adanmak isteyen (sevdiği için ya da meslek olarak) bireylerin tercih edebileceği kurumların en başında gelmektedir. Üniversitelerde de Güzel Sanatlar Lisesinde görülen eğitimler verilmektedir ancak temelini erkenden almak isteyen ve lise dönemlerinde kendini bu alanlara adanmak isteyen bireyler için var olmuş kurumlardır. Kısacası resim ya da müzik alanlarından birine ilgi duyan, yeteneğe sahip olan bireylerin tercih ettiği kurumlardır.

4.9. Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi ile Hatay/Antakya Bilim Sanat Merkezi Arasındaki Temel Farklılıklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 9

Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü ile Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezi Müzik Alanı Arasındaki Temel Farklar

Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü ile Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezi Müzik Alanı Arasındaki Temel Farklar	
Güzel Sanatlar Liseleri	Bilim ve Sanat Merkezleri
Sadece lise dönemini kapsar.	Okul öncesinden liseye kadar ki eğitim sürecini kapsar.
Sınıflar lise 1, 2, 3, 4 şeklinde ilerlemekte ve öğrenciye göre bir düzenleme yer almamaktadır.	Programlar öğrenciye göre düzenlendiği için sınıflarda öğrenciye göre değişmektedir. Ancak temelde uyum, destek eğitimi, bireysel yetenekleri fark ettirme, özel yetenekleri geliştirme, proje üretim ve yönetim programları yer almaktadır. Tüm öğrenciler bu programlarda farklı zamanlarda da olsa yer almaktadır.
Genel kültür dersleri ve müzik dersleri eş zamanlı ve zorunlu olarak işlenmektedir.	Genel kültür dersleri sadece uyum programı sürecinde temel dersler olarak işlenirken müzik dersleri geri kalan programlarda seçmeli olarak işlenmektedir.
Yetenek sahibi olan ya da kendini geliştiren, müziği meslek haline getirmek isteyen bireylerin eğitim görebileceği kurumlardır.	Üstün zekâlı, üstün yetenekli olup özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin eğitim görebileceği kurumlardır.
Müzik alanında yoğunlaşan ve mesleki eğitim veren bir kurumdur.	Üstün zekâlı, üstün yetenekli bireylerin özel eğitim ihtiyaçlarını karşılayan proje tabanlı bir kurumdur. (Projenin müzik alanı ile ilgili olma zorunluluğu yoktur.)

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Türkiye genelindeki Bilim ve Sanat Merkezlerinin sayısı 9 Mayıs 2022 tarihinde toplam 249 adet olarak belirlenmişti ancak bu sayı 16 Haziran 2023 tarihinde 144 tane daha Bilim ve Sanat Merkezinin açılması ile 393 olarak güncellenmiştir. Türkiye'nin 81 ilinde de en az 1 tane olmak üzere bilim ve sanat merkezi bulunmaktadır. 9 Mayıs 2022 tarihinde bulunan verilere göre 50 ilde 2 ve üzeri olarak görülmekteydi. Ancak 16 Haziran 2023 tarihinde bulunan güncel verilere göre bu durum 69 il için geçerli sayılmaya başlamıştır. Sayısal olarak incelediğimizde bilim ve sanat merkezlerinin yeterli olduğu düşünülmektedir. Hatta öğrenci alımlarında çok seçici davrandıklarından oldukça az öğrencinin bu kurumlarda eğitim-öğretim gördüğünü varsayarsak Bilim ve Sanat Merkezlerinin öğrenci alım sayısına göre fazla olduğunu söyleyebiliriz.

9 Mayıs 2022 tarihinde bulduğum verilere göre Türkiye'nin 81 ilinin 76 tanesinde en az 1 tane olmak üzere güzel sanatlar lisesi bulunmaktaydı. Bu sayı toplam 95 adetti. Güzel sanatlar lisesine sahip olmayan 5 il; Artvin, Ardahan, Bayburt, Bilecik ve Gümüşhane olarak belirlenmişti. Ancak 16 Haziran 2023 verilerine baktığımızda güzel sanatlar lisesi bulunmayan bu 5 ilde de yine en az 1 tane olmak üzere güzel sanatlar liseleri açılmış ve bu sayı 9 yeni güzel sanatlar lisesinin açılmasıyla 104'e yükselmiştir. Sayısal olarak baktığımızda güzel sanatlar liselerinin her il için yeterli sayıda olduğu görülmekte ve düşünülmektedir.

Verilere bakıp karşılaştırma yaptığımızda Bilim ve sanat merkezlerinin sayılarının güzel sanatlar liselerinden fazla olduğu görülmektedir. Bunun sebeplerinden biri yerleşim yerinin ulaşım imkânları ve bölgesel olarak nüfusunun 100.000'den fazla olmasıyla, valiliklerin geçerli koşulları sağlayan bölgede Bilim ve Sanat Merkezi kurma teklifinde bulunması ve Milli Eğitim Bakanlığının bu teklifi kabul etmesidir. Ancak güzel sanatlar liselerinin açılmasında öncelikli bir şart koşulmuştur. Bu da alanlara ait (müzik, resim, spor) yükseköğretim kurumlarının o bölgede yer almasıdır. Ancak bazen sanata gönül vermiş hayırseverler sayesinde bu şart aranmadan da güzel sanatlar liseleri açılabilir.

İki kurumda da birbirinden farklı bir eğitim sistemine rastlanmıştır. Benzerlik olarak ikisinde de lise dönemi ele alınmakta ancak yine de birbirlerinden farklı amaçlara ve farklı sistemlere yer verildiği görülmektedir. Güzel sanatlar liselerinde ortak dersler dışında müzik bölümü için tanımlanan derslere de yer verilmektedir. Bilim ve sanat merkezlerinde ise küçük yaştan itibaren seçilen öğrenciler lise son sınıfa kadar eğitimlerine devam edebilmektedirler.

BİLSEM lise dönemi “Proje üretimi ve yönetimi” olarak adlandırılmaktadır. Bu da GSL ile farklı amaçlar doğrultusunda ilerlediğini ortaya çıkartan bir unsurdur. Bu kurumda bireye proje tabanlı bir eğitim verilmektedir. GSL’de ise müzik eğitimi eğer önceden özel bir eğitim alınmadıysa lise döneminde başlamakta ve bireye bağlı olarak yönlendirmeler ile birlikte üniversite ya da sonraki dönemlerde müzik eğitimi çalışmalarına ve müzik eğitimi gelişimine devam edilebilmektedir.

Güzel sanatlar liselerinde de Bilim ve sanat merkezlerinde de öğretmen alımı mülakat, öğrenci alımı ise sadece yetenek sınavları ile yapılmaktadır. İki kurumun öğrenci alımlarında kullanılan yetenek sınavlarında ufak ayırım noktaları olsa da birbirlerine çok benzemektedir. Bilim ve sanat merkezinde öğretmen alımı yapılırken mülakat sistemi uygulanmaktadır. Güzel sanatlar lisesine öğretmen alımında ise mülakatın yanında öğretmenin bireysel müzik yeteneklerini ve bilgi birikimini sergilemesi beklenmektedir.

Ele alınan iki kurumda da çalgı sayıları ve çeşitleri konusunda eksikliklerin olduğu görülmüştür. Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesinde kontrbas eksikliği fark edilmiştir. Piyano sayılarının öğrenci sayılarına bakıldığında yetersiz olduğu belirlenmiştir. Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezinde ise sayılar öğrenci sayılarına göre yeterlidir. Ancak çeşitlilik açısından yetersiz olduğu düşünülmektedir. Çalgı çeşidi ne kadar çok olursa öğrencisinde yaptığı seçim o kadar doğru olur.

6 Şubat 2023 tarihindeki deprem sebebi ile Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi ile Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezi eğitim-öğretime ara vermiştir. Binaların ağır şekilde hasar alması ve çevrede yaşamın azalması nedeniyle uzun süre daha eğitim ve öğretime devam edilemeyeceği düşünülmektedir. Özellikle müzik alanında gösterip yaptırma tenişinin çok kullanılması sebebiyle uzaktan verilen eğitim pek etkili sayılmamaktadır. Verilen eğitimde eksiklikler oluşabilmektedir.

5.2. Öneriler

Her ilde en az bir tane güzel sanatlar lisesi yer almaktadır. Ancak merkeze uzak ilçelerde de güzel sanatlar liseleri açılmalıdır. Bunun iki sebebi vardır. Bunlardan biri kırsal alanda yer alan yetenekli çocukların fark edilmesi ve bu yeteneği kullanma doğrultusunda şanslarının artması diğeri ise öğrenci psikolojisinin olumsuz etkilenmemesidir. Öğrenciler, kendilerini rahat hissetmedikleri ya da aile ortamına sahip olmadıkları yerlerde yeterli verimi alamayabilirler ve bu durum istenmeyen sonuçlara yol açabilir.

Bilim ve sanat merkezlerinde öğrencilerin üstün yetenek ve üstün zekâyaya sahip olduklarını göz önünde bulundurduğumuzda seçilen öğretmenlerin de bu öğrencilere uygun şekilde ve seviyede eğitim vermesi gerekmektedir. Olumsuz durumlarla karşılaşılmasından öğretmenlere özel eğitimler verilebilir. Güzel sanatlar liselerinde yer alan öğretmenler müzik öğretmenliği programı, konservatuar ya da güzel sanatlar fakültesi müzik bölümü mezunu olduklarından ve bu kurumdaki öğrencilerde özel durumlar pek gözlemlenmediğinden ekstra eğitimlere yer verilmemektedir.

Kurumların amaçlara ve ihtiyacı olan yetenekli, üstün zekâlı, müziği önemseyen, meslek haline getirmek isteyen öğrencilere ulaşması açısından daha fazla tanınması gerekmektedir. BİLSEM için öğrenci alım sınavından önce sınıf öğretmeni, öğrencinin durumunu belirlemelidir. Bunun için de kullanılan gözlem formu oldukça mantıklı ve verimlidir. Ancak ek olarak öğrencinin üstün zekâ ve/veya yeteneğinin sınıf öğretmenleri tarafından fark edilemediği durumların yaşanmaması açısından velilere bilgilendirme toplantıları yapılabilir, velilerle yakın iletişim kurulabilir. Nasıl ki öğrenciler için “Bireysel yetenekleri fark ettirme programı” var ise Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ilkeleri oluşturulacak bir programla sınıf öğretmenleri için de aynı sistemle öğrenci yeteneklerini fark etmeleri amaçlanan bir eğitim verilebilir. Güzel sanatlar liselerinde ise çocuklarındaki yeteneği fark edemeyen veya fark edip neler yapabileceklerini bilmeyen veliler için yine bilgilendirme toplantıları yapılabilir ve velilerle yakın iletişim kurulabilir. Bu da çocukların geleceklerini yönlendirebilmesine ve iyi sonuçların ortaya çıkmasına yardımcı olacaktır. Ayrıca bu kurumlarda eğitim görmeye hak kazanan öğrencilere ve bu öğrencilerin velilerine ilerleyen süreçlerde neler yapabilecekleri hakkında da kurumun rehberlik hizmetleri sık sık toplantılar düzenleyerek bilgilendirmeler ve hatırlatmalar yapılmalıdır.

Güzel sanatlar lisesinde piyano sayısı ve bireysel çalışma odası açısından sayılar arttırılabilir. 2021-2022 yılları arasında bu kurumda bulunan müzik bölümü öğrenci sayısı 128'dir. Bulunan piyano sayısı ise 15 adet olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin yeterli verimi alması açısından piyano sayısının arttırılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir. Bilim ve sanat merkezlerine baktığımızda ise çalgı çeşitliliği arttırılabilir. Bu sayede de öğrencilere kendilerine uygun olan ve dikkatlerini çeken çalgıyı bulma konusunda yardım sağlanmış olur.

6 Şubat depreminde zarar gören kurumlar bir an önce işler hale getirilebilir. Hatay/Antakya'da yaşamlarına devam eden bu kurumların öğrencileri uzaktan eğitim almak yerine yakın ilçelerdeki sağlam binalı kurumlara yönlendirilebilir. Ancak yakın ilçelerde sadece bilim ve sanat merkezleri yer almaktadır. Bu durumda da öneri olarak sunduğum ilçelere açılması istenilen yeni güzel sanatlar liselerinin önemi daha iyi anlaşılmaktadır. Hatay/Antakya'da yaşamlarına devam eden Bedii Sabuncu GSL öğrencileri ya uzaktan eğitim görmeye devam etmekte ya da ailelerine en çok ihtiyaç duydukları bu durumda onlardan ayrılarak başka illerde eğitim-öğretim yaşantılarına devam etmektedirler.

KAYNAKLAR

- Açıkgöz, M. (2015). *Klasik Dönem ve Postmodern Dönem Besteci Eserlerinin İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. İnönü Üniversitesi.
- Açıkgöz, M. (2019). *Atonal Çalışmaların Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Becerilerine Etkisi* [Doktora Tezi]. İnönü Üniversitesi.
- Akarsu, F. (2001). *Üstün Yetenekli Çocuklar, Aileleri ve Sorunları*. Ankara: Eduser Yayınları.
- Akgül, T.(2012) *Antik Yunandan Modern Sonrasına “Myth” Kavramının Evrimi, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü* [Doktora Tezi]. İzmir.
- Aksu, C. (2021). *Cumhuriyet Dönemi Örgün Temel Müzik Eğitiminde Müzik Öğretim Programları (1924-2017) ve Müzik Eğitiminde Yapılandırmacılık* (2. Baskı). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Aksu, İ. (2021). *İlkokul ve Ortaokul Öğretmenlerinin Bilim Sanat Merkezlerine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi.
- Altınöz, M. (2018). Yetenek Yönetiminin Algılanması Üzerine Karşılaştırılmalı Bir Araştırma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 39(0): 82-95.
- Altun, F. (2010). *Üstün Yetenekli Öğrencilerin Mükemmeliyetçilik Özellikleri, Okul Motivasyonları, Öğrenme Stilleri ve Akademik Başarıları* [Yüksek Lisans Tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi.
- Armstrong, T. (2009). *Multiple intelligence in the classroom* (3rd Edition). Alexandria, Virginia USA: ASCD.
- Ataman, A. (?). *Üstün Zekâlılar ve Üstün Yetenekliler*. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Ataman, A. (2003). *Özel Gereksinimli Çocuklar ve Özel Eğitime Giriş*.
- Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi. (2014, Nisan). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Kuruluş Belgeseli-16 Ekim 1989[Video].Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=u51L8UVj6ZU>

- Badoğlu, S. (2010). *Üstün ve Normal Çocukların Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme Düzeylerinin İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Bapoğlu, S. (2010). *Üstün Ve Normal Çocukların Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme Düzeylerinin İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Bapoğlu, S., Gürsoy, F. ve Aral, N. (2016). Türkiye’de Okul Öncesi Dönemdeki Üstün Potansiyelli ve Üstün Zekâlı Olan Çocukların Eğitimleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(5): 2469-2480.
- Bayhan, P. ve Artan, İ. (2012). *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi*. İstanbul: Ankara.
- Baykoç Dönmez, N. (2011). *Üstün ve Özel Yetenekli Çocuklar ve Eğitimleri*. Ankara: Eğiten Kitap.
- Baykoç Dönmez, N. (2018). *Üstün Yetenekli Çocuklar. Özel Gereksinimli Çocuklar*, Nilgün ve Metin (ed.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Bellanca, J. (1998) *Active learning handbook for the multiple intelligences classroom*. USA: Iri Skylight Training.
- Buckingham, M. & Vosburgh, R. M. (2001). The 21st century human resources function: it’s the talent, stupid!: *Human Resource Planning*, 24(4).
- Buckingham, M. & Vosburgh, R. M. (2001). The 21st Century Human Resources Function: It’s The Talent, Stupid!: *Human Resource Planning*, 24(4).
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. ve Kılıç, E. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2019). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (26. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2019). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Akademi, Ankara.
- Campbell, L., Campbell, B., & Dickinson, D. (1996). *Teaching and learning through multiple intelligences*. Arizona: Zephyr.
- Carroll, L. & Tober, J. (2006). *The İndigo Children, The new Kids Arrived*. Hay House Inc. USA.

Ceylan, N. (2007). *İnsan Kaynakları Yönetiminde Yetenek Yönetimi ve Bir Uygulama* [Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Üniversitesi.

Ceylan, N. (2007). *İnsan kaynakları yönetiminde yetenek yönetimi ve bir uygulama*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Çalışkan, B. (2021, 21 Şubat). Yetenek Nedir?. <https://www.iienstitu.com/blog/yetenek-nedir> adresinden 19 Kasım 2021 tarihinde alınmıştır.

Çelikten, Y. (2017). Üstün Yetenekli Çocuklar ve BİLSEM, *Türk Eğitim Araştırmaları Dergisi* 4(3): 87-104.

Çellek, T. (2003, 12 Eylül). Sanat Eğitimi ve Amaçları. <http://www.tulaycellek.com/tulay/eser.asp?id=274> adresinden 21 Ekim 2021 tarihinde alınmıştır.

Çiğçi, E. (1996). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Mezun Olan Öğrencilerin Başarı Durumları* [Yüksek Lisans Tezi]. İnönü Üniversitesi.

Çuhandar, H. (2016). Müzik ve Müzik Eğitimi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(1): 217-230.

Davaslıgil, Ü. (2004). Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Dairesi Başkanlığı. Üstün Yetenekli Çocuklar ve Eğitimleri. Ön Rapor. Ankara.

Davis, G .A. & Rimm, S. B. (1998). *Education of the Gifted*. Mc Graw-Hill Book Company, England.

Davis, K., Christodoulou, J., Seider, S., & Gardner, H. (2011). The theory of multiple intelligences. In R.J. Sternberg & S.B. Kaufman (Eds.), *Cambridge Handbook of Intelligence* (pp. 485-503). Cambridge, UK; New York: Cambridge University Press.

Dümenci, S., Gürsoy, F. ve Aral, N. (2016). Türkiye’de Okul Öncesi Dönemdeki Üstün Potansiyelli ve Üstün Zekâlı Olan Çocukların Eğitimleri, *Kastamonu Eğitim Dergisi* 24(5): 2469-2480.

Eker, T. ve Şentürk, N. (2017). Bilim ve Sanat Merkezlerinde Verilen Piyano Eğitiminin İncelenmesi, *Akademik Bakış Dergisi*, 64, 138-149.

- Fleetham, M. (2014). Multiple intelligence. UK: Bloomsbury Education.
- Fraenkel, J.R. & Wallen, N. E. (2006). How To Design And Evaluate Research İn Education. (6th ed.). New York: McGraw-Hill International Edition.
- Gardner, H. (2011). Frames of mind: The theory of multiple intelligences. New York: Basic.
- Günay, E. (2021). *Müzik Sosyolojisi Sosyolojiden Müzik Kültürüne Bir Bakış* (3. Baskı). Bağlam Yayıncılık.
- Hoerr, T. R., Boggeman, S. & Wallach, C. (2010). Celebrating every learner: Activities and strategies for creating a multiple intelligences classroom. USA: Jossey-Bass.
- Jackson, N. & Klein, E. (1997). Gifted Performance on Young Children. In Colangelo & G. Davis (eds). Handbook of Gifted Education, Boston MA: Allyn&Bacon.
- Koç, İ. (2016). Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Öğrenci Velilerinin Bilim ve Sanat Merkezi'yle İlgili Görüşleri: Bir BİLSEM Örneği, Üstün Zekâlılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi, 3(3): 17-24.
- Koç, M. ve Subakan, Y. (2019). Özel Eğitim Gereksinimli Bireylerin Gelişim ve Eğitimlerinde Kullanılan Mobil Cihazlar ve Yazılımlar. Bilim, Sanat ve Teknoloji Dergisi, 3(2): 51-61.
- Lazear, D. (2000). The intelligent curriculum. New York: Zephyr.
- MEB.(2016).http://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2015_08/27014859_bilsemynerge.pdf.
- MEB.(2009). Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği: http://mevzuat.meb.gov.tr/html/26184_0.html
- MEB. (2006). AGSL Yönetmeliği, Resmi Gazete, 26378.
- MEB. (2020). <https://www.meb.gov.tr/bilim-ve-sanat-merkezleri-gucleniyor/haber/21827/tr>
- MEB. (2022). T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisi, 85(2771): 8-37.

Merlevede, P.E., Vandamme ,R. & Bridoux, D. (2006). *7 adımda duygusal zekâ*. İstanbul: Omega Yayıncılık.

Metin, N. (1999). *Üstün Yetenekli Çocuklar*. Özaşama Matbaacılık, Ankara.

Metin, O. ve Ünal, Ş. (2022). İçerik Analizi Tekniği: İletişim Bilimlerinde ve Sosyolojide Doktora Tezlerinde Kullanımı, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri Özel Sayısı*, Özel Sayı 2: 273-294.

Moran, S., Kornhaber, M. & Gardner, H. (2006). Orchestrating multiple intelligences. *Educational Leadership*, 64(1): 22-27.

Okur, A. ve Özsoy, Y. (2013). Üstün Zekâlı Öğrencilerin Türkçe Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Bartın BİLSEM Örneği, *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(3): 254-264.

Otacıoğlu, S. (2009). Müzik Öğretmeni Adaylarının Duygusal Zekâ ve Akademik ve Çalgı Başarı Düzeyleri Arasındaki İlişki, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26(45): 674-690.

Öpengin, E. (2011). *Üstün Zekâlı Öğrencilerin Bakış Açısıyla Üstün Zekâ Etiketinin Öğrencilerin Çeşitli Algıları Üzerinde Etkisi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

Özgündoğdu, I. (1994). *A. Schopenhauer ve M. Heidegger'de Bir Bilgi Türü Olarak Sanat*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Özkan, M. (?). *Üstün Yetenekli Çocukların Özellikleri*.

Pak, M. ve Özden, S. (2018). Üstün Yetenekli Çocukların Eğitim Hakkı, *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 2(1).

Pegem Akademi. (2017). *Rehberlik ve Özel Eğitim*. Ankara: Pegem Akademi.

Pegem Akdemi. (2020). *Eğitim Bilimleri Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.

Pfeiffer,S.(2008). *Handbook of Giftedness in Children*,Springer, USA.

Rengin A.(2000). *Eğitim Psikolojisi*, Konya, Mikro Yayınları.

- Saban, A. (2005). *Öğrenme öğretme süreci*. Ankara: Nobel.
- Sak, U. (2012). *Üstün Zekâlılar*. Ankara: Vize Yayıncılık.
- San, İ. (?). Sanat eğitimi. 215-226.
- Sarı, H. ve Öğülmüş, K. (2014). Bilim Ve Sanat Merkezlerinde (BİLSEM) Karşılaşılan Sorunların Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi, *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi* 2(2), 254-265.
- Say, A. (2019). *Müziğin Kitabı* (4. Baskı). Işık Yayınları.
- Say, A.(2010) *Müzik Tarihi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- Schiller, P., & Phipps, P. (2011). The complete Daily curriculum for early childhood:Over 1200 easy activities to support multiple intelligences and learning styles. USA: Gryphon House.
- Selçuk, Z., Kayılı, H. ve Okut, L. (2004) . *Çoklu zekâ uygulamaları*. Ankara: Nobel.
- Serçeler, M. (1995). *Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Uygulanmakta Olan Piyano Eğitiminin Verimliliği* [Yüksek Lisans Tezi]. İnönü Üniversitesi.
- Sidar, R. (2011). *Bilim Sanat Merkezinde Okuyan Öğrencilerin Yaratıcılıklarının Problem Çözme Becerilerine Etkileri* [Yüksek lisans Tezi]. Niğde Üniversitesi.
- Silverman, L.K. (ed.). (1993). *Counselling the gifted and talented*. Love Publishing Co.: Denver, Colorado.
- Smutny, J.F. (1998). *The Young Gifted Child: Potential and Promise*. An Anthology, Cresskill, NJ: Hampton Press.
- Subakan, Y. ve Koç, M. (2019). Özel Eğitim Gereksinimli Bireylerin Gelişim ve Eğitimlerinde Kullanılan Mobil Cihazlar ve Yazılımlar. *Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi)*, 3(2): 51-61.
- Şenol, C. (2011). *Üstün Yetenekliler Eğitim Programlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri (BİLSEM Örneği)* [Yüksek Lisans Tezi]. Fırat Üniversitesi.
- TDK. (2023). <https://sozluk.gov.tr/>
- Temiz, N. (2007). *Kimim-1? Çoklu zekâ kuramı okulda ve sınıfta*. Ankara: Nobel Yayın

Tolstoy, L.N. (?). *Sanat Nedir?* (M. Beyhan, Çev.). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. (Orijinal eserin basım tarihi 1897).

Topalak, Ş. ve Yazıcı, T. (2014). Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların Öğretmen Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi, *Bilgisayar ve Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(3): 114-135.

Tuğrul, B. (1994). *Okul Öncesi Dönemde Üstün Yetenekli Çocukların Tanınması ve Eğitimleri. Okul Öncesi Eğitimcileri için El Kitabı.* Editör: Şule Bilir. İstanbul: YA-PA Yayın Pazarlama Sanayi Ltd. Şti.

Uçan, A. (?). Genel Müzik Eğitiminde Geleneksel Müziklerimizin Yeri ve Önemine Genel Bir Bakış.

Uçan, A. (1995), AGSL Müzik Bölümleri Modelinin Yapısı, Niteliği, Kapsamı ve Dayandığı Temeller, AGSL Müzik Bölümleri Semineri Bildirisi, *Uludağ Üniversitesi Yayınları*, 106- 146.

Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar.* Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Uzun, M. (2004). *1. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi.* İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.

Ülger, B. (2011). *Bilim Sanat Merkezlerinde Uygulanan Fen Eğitimi Programlarının İdareci, Öğretmen ve Öğrenci Bakış Açısından İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. Çukurova Üniversitesi.

Üstünel, H. (2008). *Üstün Zekâlı Öğrencilerin PC Oyun Tercihlerinin Akademik Başarılarına Etkileri* [Yüksek Lisans Tezi]. Marmara Üniversitesi.

Üstünel, H. (2008). *Üstün Zekâlı Öğrencilerin PC Oyun Tercihlerinin Akademik Başarılarına Etkileri* [Yüksel lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.

Vural, B. (ed.). (2005). *Öğrenci merkezli eğitim ve çoklu zekâ.* İstanbul: Hayat.

Yıldırım, Ş. (1998). *Ankara Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Müzik Alan Derslerindeki Başarıları İle Genel Bilgi alanı Derslerindeki Başarılarının İncelenmesi,* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Yurga, C. (2010). *20. Yüzyılda Türkiye’de Popüler Müzikler* (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Zaroğlu, L. (2016). *Üstün Yetenekli Öğrencilerin Duygusal Zekâ ile Karar Verme Stratejileri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. Yakın Doğu Üniversitesi.

EKLER**EK-1****Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezi Hakkında****Sorular ve Cevaplar**

1. Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezinin kuruluşu hakkında bilgi verebilir misiniz?

Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 04.06.2008 tarih ve 2697 sayılı olurlarıyla ilk olarak eski bir gümrük binasında açılmıştır. Daha sonrasında Karlısu Anadolu Öğretmen Lisesinin zemin katında eğitim faaliyetlerine devam eden okulumuz Rehberlik Araştırma Merkezi binası, İl Milli Eğitim Müdürlüğünün ek binasında derslere devam etmiştir. Ağustos 2010 tarihinde ise kendi binasına taşınmıştır. Günümüze kadar hâlâ daha eğitim ve öğretim faaliyetlerine devam etmektedir.

2. Her sene kaç öğrenci alınmaktadır?

Her sene genel alımı 180 öğrenciyken son birkaç sene bu sayı 120 öğrenciye düşmüştür. Müzik alanında öğrenci alımı ise genelde 5 civarındadır. Ancak son 2 senede müzik alanında nerdeyse hiç öğrenci alımı gerçekleşmemiştir.

3. Hatay/Antakya Bilim ve Sanat Merkezinde toplamda kaç öğrenci bulunmaktadır?

Hatay/Antakya BİLSEM’de bulunan öğrenci sayısı toplamda 455’tir. Müzik alanındaki öğrenci sayısı ise 18’dir. Müzik alanındaki 18 öğrenciden 10 tanesi kız, 8 tanesi ise erkektir. Sebebi tam olarak bilinmemekle birlikte kız çocuklarının müziğe ve sanata daha ilgili olduğu, erkek çocuklarının ise genelde bilgisayar oyunlarına ya da futbol gibi aktifliğin çok olduğu alanlara yönelmeleri olabilir.

4. Bilim ve Sanat Merkezi müzik alanında eğitim veren öğretmenler müzik alanından mı mezun olmuşlardır?

Müzik eğitimi veren öğretmenlerin hepsi tabii ki müzik alanı ile ilgilenmektedir. Müzik alanında öğrenci sayısına bağlı olarak öğretmen sayısı belirlenmektedir. Bu kurumda 2 müzik öğretmeni vardır. Bunlardan biri kadrolu, diğeri ise yönlendirmedi.

5. Bilim ve Sanat Merkezlerinin müzik alanına yerleştirme sınavları nasıl yapılmaktadır ve aşamaları nelerdir? Sınav kim veya kimler tarafından hazırlanmaktadır?

3 aşamadan oluşmaktadır:

Aşama 1: Sınava girmesi gerektiği düşünülen öğrencilerin sınıf öğretmenleri bakanlıkça belirlenen gözlem formlarını kullanarak öğrenciyi genel yetenek (zihinsel), görsel sanatlar veya müzik alanından özel yetenekli aday olarak göstermektedir. Aday göstermeyi ise okul yönlendirme komisyonu yapmaktadır. En fazla 2 alan seçilebilmektedir.

Genel Zihinsel Yetenek Alanı

Resim Yetenek Alanı

Müzik Yetenek Alanı

Öğrencinizin hangi alanlarda yetenekli olduğunu düşünüyorsunuz? (En fazla iki alan seçebilirsiniz)

GÖZLEM FORMU

Öğrencinizi kendi yaş grubundaki akranlarıyla karşılaştırarak değerlendiriniz ve aşağıdaki açıklamaya göre her durumla ilgili öğrencinizi en iyi yansıtan puanı işaretleyiniz. Puanlamanın sağlıklı yapılabilmesi için boş madde bırakmayınız.

		Hiçbir zaman	Nadiren	Ara Sıra	Sıklıkla	Fazlasıyla
GENEL ZİHİNSEL YETENEK						
1	Sorulan sorulara hızlı yanıt verir.	1	2	3	4	5
2	Uzun zaman önce öğrendiği bilgilere yönelik sorulara doğru yanıt verir.	1	2	3	4	5
3	Yeni bir konu öğrenmek için sorular sorar.	1	2	3	4	5
4	Sebeplerle sonuç ilişkisini hızlı kurar.	1	2	3	4	5
5	Problem çözümlerinde başarılı tahminlerde bulunur.	1	2	3	4	5
6	Yalnız başına çalışmayı tercih eder.	1	2	3	4	5
7	Bağılantısız fikirler arasında alışılmadık bağlantılar kurar.	1	2	3	4	5
8	Başkalarına garip gelen orijinal deneylere girer.	1	2	3	4	5
9	Verilen görevi tamamlamada ısrarcıdır.	1	2	3	4	5
10	Çalışmalarında mükemmeliyetçi bir tutum sergiler	1	2	3	4	5
11	Yoğun bir şekilde çalışır.	1	2	3	4	5
12	Karşılaştığı engellere rağmen çalışmasını sürdürür.	1	2	3	4	5
13	Kendisine koyduğu hedefleri gerçekleştirir.	1	2	3	4	5

		Hiçbir Zaman	Nadiren	Sıklıkla	Fazlasıyla
MÜZİK YETENEK					
1	Müzik dinlemeye yönelik her fırsatı değerlendirir.	1	2	3	4
2	Duyduğu ezgileri tekrarlamaya isteklidir.	1	2	3	4
3	Sevdiği müzikleri arkadaşlarına dinletmeye isteklidir.	1	2	3	4
4	Müzik yapmaya (çalmaya - söylemeye) isteklidir.	1	2	3	4
5	Müzikle ilgili sınıf içi etkinliklere gönüllü olarak katılır.	1	2	3	4
6	Müzikle ilgili okul dışı (konser, dinleti vb.) etkinliklere gönüllü olarak katılır.	1	2	3	4
7	Müzik hakkında konuşurken; iyi, güzel vb. genel kavramlardan çok, ritim, ezgi vb. spesifik kavramları kullanır.	1	2	3	4
8	Müzikle ilgili tartışmalara katılmaya isteklidir.	1	2	3	4
9	Dinlediği müzikleri doğadaki seslerle ilişkilendirir.	1	2	3	4
10	Müziği doğru işitebilmek için uygun teknolojik araçların (hoparlör, kulaklık vb.) neler olduğunu öğrenmeye isteklidir.	1	2	3	4
11	Düzenli olan sesleri dinlemeyi tercih eder.	1	2	3	4
12	Müzik dinlerken eşlik eder (ritim vurarak, sesle vücut devinimi vb.)	1	2	3	4
13	Müzikle ilgili yeni bilgileri öğrenmeye isteklidir.	1	2	3	4
14	Duyularını müzikle ifade eder (şarkı söyleyerek, ritim tutarak vb.).	1	2	3	4
15	Müzisyenleri tanımaya isteklidir.	1	2	3	4

Aşama 2: Grup taraması yapılır ve bu sonuçlara göre öğrenci bireysel incelemeye alınır. Bireysel incelemede öğrenciye zekâ testi uygulanır.

Aşama 3: Sınıf öğretmeni eğer müzik alanında özel yetenekli olduğunu ifade etti ise öğrenci yetenek sınavına girer. Bu yetenek sınavında öğrenciye;

- 4 adet tek ses
- 4 adet çift ses
- 2 adet üç ses
- İki piyano, biri bağlamayla olmak üzere 3 ezgi tekrarı (2/4-6/8) (Türk ve Batı tarzında)
- 2 ritim tekrarı
- 2 adet tonal aktarım
- 4 adet müzikâl farkındalık (farklı olan ezgiyi bulmaya yönelik) soruları sorulmaktadır.

Bu sınavların yapılma amacı gerçekten özel yeteneğe sahip olan öğrencileri belirlemek ve bu alanda onlara yardımcı olmak amaçlıdır.

Sınavlar bakanlığa bağlı pedagojik alanda çalışmış akademisyenler ve MYK (Müzik Yüksek Kurulu) tarafından hazırlanmaktadır. MYK üyelerini bakanlık Türkiye BİLSEM öğretmenleri arasından seçmektedir.

6. Sınav komisyonunda kimler yer almaktadır?

Müzik yetenek alanı sınavında yer alan komisyon üyeleri 5 müzik öğretmenine ek olarak şube müdürü, RAM müdürleri ve BİLSEM müdürleri olarak belirlenmiştir. Müzik öğretmenleri ise genel olarak Güzel Sanatlar Lisesinden seçilmektedir.

7. Bilim ve Sanat Merkezlerinin müzik alanında eğitim veren öğretmenler nasıl seçilmektedir?

Öğretmen alımı bakanlığın belirlediği şartlara göre yapılmaktadır. Yetenek sınavı yapılmamaktadır. Burada daha çok öğretmenin ilgilendiği alanların çokluğu ve bu alanlarda ne kadar başarılı olduğu yaptığı etkinlikler, başarılar ve kuruma sağlayabileceği katkılar önemsenmektedir. Bu yüzden mülakat yapılmaktadır.

8. Müzik alanında üstün yetenekli çocuklar için öğretmenler mesleki açıdan yeterli midir? Öğretmenlerin yeterli olmadığı durumlar var mı, varsa bu durumlarda neler yapılmaktadır?

Öğretmen alımını bahsettiğimiz gibi mülakatla yapmaktayız ve öğretmenlerimizi bunları göz önünde bulundurarak seçmekteyiz. Öğrenciler tabii ki oldukça meraklılar ve çok fazla soru sormaktadırlar. Ancak müzik alanında bugüne kadar böyle bir durumla karşılaşmamıştır.

9. Müzik alanında ki her ders için uzman öğretmenler mevcut mudur?

Müzik öğretmenleri genel müzik eğitimi almış olduklarından müzik alanındaki her derse girebilmektedirler. Mülakatta da farklı alanda uzmanlaşmış olan öğretmenleri seçmekteyiz.

10. Bilim ve Sanat Merkezlerinde sayısal/sözel dersler var mıdır?

Bilim ve Sanat Merkezlerinde sözel ve sayısal dersler verilmemektedir. Burada öğrenciler normal şekilde okullarına devam etmektedirler. Ek olarak okul saatleri dışında genelde akşam saatlerinde ya da hafta sonları Bilim ve Sanat Merkezinde derslere katılmaktadırlar.

11. Bilim ve Sanat Merkezlerinin ders sistemi nasıldır? Müzik alanında lise döneminde işlenen ders/dersler nelerdir?

Bilim ve Sanat Merkezlerine kayıtları alınan öğrenciler sırasıyla 5 farklı aşamadan geçerler. Bunlar;

1. Uyum programı
2. Destek eğitim programı
3. Bireysel yetenekleri fark ettirme programı
4. Özel yetenekleri geliştirme programı
5. Proje üretimi ve yönetimi programıdır.

Bu 5 programı tamamlayan öğrenciler “Program Tamamlama Belgesi” alırlar.

1. Uyum programı

Öğrencilerin merkeze uyum sağlaması açısından uygulanan bir programdır. Programlar, öğretmenler, öğrenciler ve kurum tanınır. Toplamda 2 ayı geçmeyecek şekilde uygulanan bir programdır.

2. Destek eğitimi programı

Öğrencinin geliştirmesi gereken temel becerileri tüm disiplinlerle ilişkilendirilmesini esas alan bir programdır. Geliştirmesi gereken temel becerilere problem çözme, eleştirel ve yaratıcı düşünme, öğrenmeyi öğrenme, grup çalışması örnek verilebilir. Bu programda 2 ve 3. sınıfta kayıt kaptıran öğrenciler için en az 2 eğitim öğretim yılı olacak şekilde uygulanmaktadır. 4. sınıf öğrencisi için ise bu durum 1 eğitim öğretim yılı şeklindedir.

3. Bireysel yetenekleri fark ettirme programı

Adı da üzerinde olduğu gibi öğrencinin yeteneklerini fark etmesini amaçlayan bir programdır. Bu program BYF1 ve BYF2 olarak toplamda 2 eğitim öğretim yılı olarak uygulanmaktadır. 2 yıllık süreç 5. sınıf düzeyinden başlaması şartı ile geçerlidir.

4. Özel yetenekleri geliştirme programı

Öğrencilerin müzik ya da resim yetenek alanlarında kendilerini geliştirmeyi amaçlayan bir programdır. Öğrencilerin bilgi düzeylerinin genişlemesi, ilerlemesi ve üretim odaklı çalışmalar yapması önemlidir. Ancak genel zihinsel yetenek alanındaki öğrenciler için bu program farklı işlemektedir. Genel zihinsel yetenek alanındaki öğrenciler 2 eğitim -öğretim yılı bu programı görmekte ancak müzik ya da resim yetenek alanındaki öğrenciler için bu program 7 eğitim - öğretim yılı ders vermektedir. Ayrıca 2. sınıfta kayıt yapanlar 7 yıl, 3. sınıfta kayıt yapanlar, 6 yıl, 4. sınıfta kayıt yapanlar 5 yıl bu programı almaktadırlar.

5. Proje üretim ve yönetim programı

Öğrencilerin ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda grupla veya bireysel şekilde proje ürettikleri programdır. Üniversitelerde verilen Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersi içeriğinde bir programdır. Öğrenciler her eğitim-öğretim yılında bir proje hazırlarlar. Bu program lise dönemlerini kapsamaktadır. Bu da yeni sistemde asıl amacın proje tabanlı olmasından kaynaklanan bir durumdur. Müzik yetenek alanı üzerine çok fazla yoğunlaşan bir program değildir.

ALANLAR/BRANŞLAR		UYUM PROGRAMI	DESTEK-1 PROGRAMI	DESTEK-2 PROGRAMI	BYF-1-2 PROGRAMI	ÖYG 1-7 PROGRAMI	PROJE PROGRAMI
GÖRSEL SANAT VE MÜZİK YETENEK ALANLARINA GÖRE TANILANAN ÖĞRENCİLERİN ALABİLECEĞİ TEMEL ALANLAR	SINIF ÖĞRETMENLİĞİ	+	-	-	-	-	-
	FEN VE TEKNOLOJİ	+	-	-	-	-	-
	İLKÖĞRETİM MATEMATİK	+	-	-	-	-	-
	REHBERLİK	+	-	-	-	-	-
	SOSYAL BİLGİLER	+	-	-	-	-	-
	TEKNOLOJİ TASARIM	+	-	-	-	-	-
	TÜRKÇE	+	-	-	-	-	-
	YABANCI DİL	+	-	-	-	-	-
	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM	+	-	-	-	-	-
	GÖRSEL SANATLAR	+	-	-	-	+	+
	MÜZİK	+	-	-	-	+	+
GÖRSEL SANAT VE MÜZİK YETENEK ALANLARINA GÖRE ÖĞRENCİLERİN ALABİLECEĞİ SEÇMELİ ALAN DERSİTKİNLİK YETENEK GELİŞTİRME ATÖLYELERİ *****	AHŞAP HOBİ ATÖLYESİ	-	+	+	+	+	+
	AKIL OYUNLARI	-	+	+	+	+	+
	ARKEOLOJİ	-	+	+	+	+	+
	BİLİMSEL ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ	-	+	+	+	+	+
	DİKSİYON VE HİTABET	-	+	+	+	+	+
	DÜŞÜNME EĞİTİMİ	-	+	+	+	+	+
	DRAMA	-	+	+	+	+	+
	ETİK	-	+	+	+	+	+
	FOTOĞRAFÇILIK	-	+	+	+	+	+
	GELENEKSEL SANATLAR *****	-	+	+	+	+	+
	GİRİŞİMCİLİK	-	+	+	+	+	+
	HIZLI OKUMA TEKNİKLERİ	-	+	+	+	+	+
	KORO	-	+	+	+	+	+
	LİDERLİK	-	+	+	+	+	+
	MASAÜSTÜ YAYIMCILIK	-	+	+	+	+	+
	ORİGAMİ	-	+	+	+	+	+
	PROBLEM ÇÖZME TEKNİKLERİ	-	+	+	+	+	+
	SANAT FELSEFESİ	-	+	+	+	+	+
	SANAT TARİHİ	-	+	+	+	+	+
PALEOGRAFYA	-	+	+	+	+	+	
SERAMİK	-	+	+	+	+	+	

12. Müzik derslerinin işlenmesi için yeterli olanaklar var mıdır?

Süre müzik eğitimi vermemiz açısından oldukça yeterlidir. Ancak materyaller açısından eksiklerimiz var. Kendi şartlarımız ile stüdyo vs. kurmaya çalışıyoruz. Ne yazık ki hem bazı velilerin bu kuruma bakış açısı hem de genel olarak müziğe ve sanata karşı tutumlar sebebiyle eksiklerimiz mevcut.

13. Derslerin işlenişi için özel bir sınıf ya da oturma düzeni var mıdır?

Müzik alanında öğrenci sayısı az olduğundan bir öğrenci bile gelirse ders direkt bireysel derse dönüşüyor. Toplu şekilde işlenmesi gereken dersler var ve bunun için ortamımız da mevcut, ancak bahsettiğim gibi öğrenci sayısının azlığı bazen işleri değiştirebiliyor.

14. Müzik alanında olsun ya da olmasın etkinliklere yer veriyor musunuz ve ne sıklıkla etkinlik düzenliyorsunuz?

Okul temelde proje tabanlıdır. Bu durumun etkinliklere katılımı arttırdığını söyleyebiliriz. Önemli gün ve haftalar dışında tatil zamanlarında kamplar, yaz okulları, kış okulları mevcut. Bunlar dışında da geziler, imza günleri gibi sosyal, bilimsel, kültürel, sanatsal etkinliklere fazlasıyla yer vermekteyiz.

15. Öğrenci belirli bir alana yönlendiriliyor mu yoksa öğrenciye sadece genel müzik eğitimi mi veriliyor?

Öğrencileri ilgi alanlarına göre çalgı eğitiminde bir alana yönlendiriyoruz. Onun dışında genel müzik eğitimi görüyorlar. Ancak daha önce de bahsettiğimiz gibi proje tabanlı bir okul olmasından kaynaklı normal bir Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü gibi ya da üniversitelerin, konservatuarların müzik bölümlerindeki gibi bir müzik eğitimi almıyorlar. Belirli sınıf seviyesine kadar genel müzik eğitimi, daha sonrası ise proje kapsamlı eğitim-öğretime yönelik dersler işlenmektedir.

16. Müzik alanına alım için belirli bir yaş grubu var mıdır?

2022 yılı hariç genelde 1, 2 ve 3. sınıfa kadar öğrenci alımı yapıyorduk. Yani 4. sınıftan sonra BİLSEM'e öğrenci alımı gerçekleşmiyordu. Ancak bu sene pandemi nedeniyle 4. sınıfları da ekleyerek 5. sınıf ve sonrası için BİLSEM'e alım yapmama kararı alındı. BİLSEM'e giren öğrenci lise son sınıfa kadar burada eğitim alabilmekte. Sınıf kademelerine göre BİLSEM sınavına giren öğrencilere sorulan soru sayısı değişmektedir. Örneğin; 1. sınıf öğrencisine 30 soru değil de 22 soru, 2. sınıf öğrencisine 25 soru şeklindedir. Sınıf düzeyi arttıkça soru sayısı da artmaktadır. Tabi bu soru sayıları ve şekilleri uzman pedagoglar ile hazırlanmaktadır.

17. Sınavların puanlaması nasıl yapılmaktadır?

Sınav puanlaması bakanlık tarafından belirlenmekte ve her sene değişmektedir. Bu puanlama ise o seneki genel ortalamaya göre belirlenmektedir. Yani bağıl sistem uygulanmaktadır.

18. Çalgı derslerinde öğrenciler çalgıları kendileri mi edinmektedir?

Çalgı derslerinde genelde öğrenciler kendileri çalgılarını edinmekte, ancak ihtiyaç durumlarında okulumuzda da gerekli imkânlar mevcuttur.

19. Öğrencilerin başarısı nasıl değerlendirilmektedir? Sınıf geçme veya kalma gibi durumlar mevcut mudur?

Bu kurumda sınıf geçme diye bir olay yok. Öğrenciye göre BEP hazırlanıyor. Yani öğrencinin 1 senede sahip olması hedeflenen kazanımlar belirleniyor ve ilgili danışman öğretmenleri tarafından eğitim programı değerlendirme tablosu dolduruluyor. Eğer öğrenci hedeflenen kazanımlara ulaştıysa diğer programa geçiyor.

20. Okulda ne gibi olanaklar bulunmaktadır?

Yukarıdaki sorulardan birinde de bahsettiğim gibi materyal açısından eksiklerimiz mevcut ama elimizden geldiğince açıkları kapatmaya çalışıyor ya da telafi etmeye çalışıyoruz.

21. Okula alındıktan sonra öğrencilerin ilerlemeleri hakkında bilgi edinmek amaçlı yakın takip yapılmakta mıdır?

Öğrenciler mezun olana kadar okuldaki durumlarını mutlaka takip ediyoruz. Özel yeteneğe sahip olan öğrenciler olduklarından daha çok dikkat etmemiz gerekiyor. BEP, gözlem formu gibi sistemler aslında bir bakıma bunun için var.

22. Mezun olan öğrenciler izlenmekte midir?

Mezun olan öğrenciler mutlaka izlenmekte, ancak müzik alanında daha mezun veremediğimiz için bu amaca henüz ulaşamadık. Diğer alanlarda mezun olan öğrenciler ise yakından takip edilmektedir.

23. Mezun olan öğrenciler neler yapabilmektedir? Ne gibi avantajları ve dezavantajları vardır?

Öncelikle BİLSEM müzik alanını kazanan öğrenciler liseyi Güzel Sanatlar Lisesinde okumak isterlerse sınavsız şekilde liseye girme hakkı kazanıyorlar. Böyle bir avantajımız var. Ek olarak sıklıkla projeler yapıyoruz ve çeşitli yarışmalara katılıyoruz. Bu yarışmalarda ilk üçe giren öğrenciler, üniversite sınavında ek olarak 12 puan almaktadırlar ve bu puan onlara oldukça çok avantaj sağlamakta. Günümüz şartlarında veliler çocuklarının müzik alanında ilerlemesini çok istemiyorlar. Bazen de öğrenciler istemiyorlar, çünkü değer görmeyeceklerini düşünüyorlar. O yüzden müzik alanında ilerleyen öğrencilerimiz ne yazık ki çok az.

EK-2**Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi
Hakkında Sorular ve Cevaplar**

1. Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesinin kuruluşu hakkında bilgi verir misiniz?

Okul Hataylı hayırsever iş adamı Bedii SABUNCU tarafından yaptırılmıştır. Proje ilk başlarda 22 derslikli fen lisesi olarak tasarlanmıştır. Ancak 22.07.2000 tarihinde Anadolu Güzel Sanatlar Lisesine dönüştürülmüştür. Resim ve müzik bölümlerinde eğitim verilmektedir.

2. Her sene müzik bölümüne kaç öğrenci alınmaktadır?

Her sene müzik bölümünde öğrenci alımları 30 kontenjan olarak belirlenmiştir. Ancak senelere göre kontenjan sayısı bazen 30'a ulaşmamaktadır. 30 kontenjanı geçme durumların da bölüme 2 kaynaştırma, 2 yabancı uyruklu ve 2 BİLSEM bünyesinde eğitim alan öğrenciler olmak üzere toplamda ek olarak 6 kontenjan daha bulunmaktadır.

3. Hatay/Antakya Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesinde toplamda kaç öğrenci bulunmaktadır?

2021-2022 öğretim yılında müzik bölümünde toplamda 128 öğrenci yer almaktadır. Bunlardan 57'si erkek 71'i kız öğrencidir.

4. Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümünde yer alan öğretmenler müzik alanından mı mezun olmuşlardır?

Ortak dersler haricinde kurumda yer alan bütün öğretmenler müzik bölümünden mezundur.

5. Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümüne öğrenci alımı nasıl yapılmaktadır ve aşamaları nelerdir?

Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümüne girmek isteyen öğrenciler her yıl Milli Eğitim Bakanlığı'nın yayınlamış olduğu kılavuz doğrultusunda özel yetenek sınavına tabi tutulmaktadır. LGS şartı yoktur. Haziran ayının ortalarına doğru öğrenciler yetenek sınavı için başvuru yapmakta ve temmuz ayının ilk haftasında ise yetenek sınavlarına girmektedirler.

Yetenek sınavı MEB kriterlerine göre 4 aşamadan oluşmaktadır. Bunlar;

- Müziksel işitme (tek ses, çift ses, üç ses ve dört ses),
- Ritimsel bellek: Ritim tekrarı (5/8 modal - 2/4 tonal),
- Ezgisel bellek: Ezgi tekrarı (2/4 tonal - 4/4 tonal),
- Müziksel çalma ve söyleme olarak belirlenmiştir.

Yetenek sınavında 50 puan ve üstü alan adaylar değerlendirmeye girme hakkı kazanırlar. Değerlendirmede yetenek sınavından almış olduğu puanın %70'i, ortaöğretim başarı puanının %30'u (ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıfların yıl sonu başarı puanlarının aritmetik ortalaması) alınarak yerleştirme puanı hesaplanır.

Yeteneğin ön plana çıktığı ve yeteneğe yönelik bir eğitim-öğretim sistemine sahip olan bir okul olduğundan yetenek sınavı yapılmaktadır.

6. Sınav komisyonunda kimler yer almaktadır?

Komisyon üyeleri bakanlığın belirlediği çerçevede seçilmektedir. 8 üyeden oluşan komisyonda;

- Okul müdürü
- Okulda yer alan 4 müzik öğretmeni
- İlçedeki başka bir okuldaki 2 müzik öğretmeni
- Üniversiteden müzikte uzmanlığını yapmış bir akademisyen yer almaktadır.

7. Güzel Sanatlar Lisesinin müzik bölümünde eğitim veren öğretmenler nasıl seçilmektedir?

Müzik bölümünde derslere giren öğretmenler bakanlığın belirlediği şartlara göre seçilmektedir ve giriş sınavına tabi tutulmaktadır.

8. Müzik bölümü için öğretmenler mesleki açıdan yeterli midir?

Öğretmenlerimiz Türkiye'nin farklı illerindeki üniversitelerden mezun olup alanlarında oldukça yeterlidir. Sınavla alım yaptığımız için de yeterli olmamaları pek mümkün değildir.

9. Müzik bölümünde yer alan her ders için uzman öğretmenler var mıdır?

Çoğu ders uzman öğretmenler tarafından işlenmektedir. Ancak teorik olan dersler için tüm müzik öğretmenin bilgi sahibi olduğu dersleri öğretmenlerimiz arasında paylaştırmaktayız.

10. Müzik bölümünde yer alan derslerde sayısal/sözel dersler var mıdır? Öğrencilere faydası nedir?

Okulumuzda 9 ve 10. sınıf düzeyinde diğer ortaöğretim kurumlarında sorumlu olunan ders ve müfredat programı aynı şekilde verilmekte olup buna ilaveten yerleşilen bölümün temel başlangıç dersleri verilmektedir. Ancak 11 ve 12. sınıf düzeyinde ise alan ders saatleri ile kültür dersleri yakın ağırlığa sahiptir.

Bu derslerin işlenme sebebi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmiş ortak müfredat olmasıdır. Amaç ise öğrencilerin sadece alanlarına yönelerek genel kültürden mahrum kalmamalarıdır. Bunun dışında öğretmen olmayı hedefleyen öğrencilerin ileride bulunacakları sınavlara temel hazırlamak gibi bir amaca da sahiptir.

Güzel Sanatlar Liselerin de İşlenmesi Zorunlu ve Ortak Dersler				
Ders Adı	9. Sınıf	10. Sınıf	11. Sınıf	12. Sınıf
Türk Dili ve Edebiyatı	Haftada 5 saat	Haftada 5 saat	Haftada 5 saat	Haftada 5 saat
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat
Tarih	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	-
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	-	-	-	Haftada 2 saat
Coğrafya	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	-	-
Matematik	Haftada 6 saat	Haftada 6 saat	-	-
Fizik	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	-	-
Kimya	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	-	-
Biyoloji	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	-	-
Felsefe	-	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	-
Yabancı Dil	Haftada 4 saat	Haftada 5 saat	Haftada 4 saat	Haftada 4 saat
Beden Eğitimi ve Spor / Görsel Sanatlar	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat
Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü	Haftada 1 saat	-	-	-

11. Müzik bölümünde işlenen dersler nelerdir? Öğrencilere faydası nedir?

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmiş olmaları dışında müziksel yeteneklerine ek olarak müzik ile ilgili bilgilerini genişletmek yeteneklerini geliştirerek en üst seviyeye ulaştırmak amaçlı bu dersler işlenmektedir.

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümünde İşlenen Dersler				
Ders Adı	9. Sınıf	10. Sınıf	11. Sınıf	12. Sınıf
Batı Müziği Teori ve Uygulaması	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 3 saat	Haftada 3 saat
Türk Müziği Teori ve Uygulaması	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat
Çalgı Eğitimi	Haftada 4 saat	Haftada 2 saat	Haftada 4 saat	Haftada 4 saat
Bağlama / Kanun / Piyano	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat
Çoksesli Koro	-	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat	Haftada 2 saat
Çalgı Toplulukları	-	-	Haftada 4 saat	Haftada 4 saat
Bireysel Ses Eğitimi	-	-	-	Haftada 2 saat
Türk İslam Musikisi	-	-	-	Haftada 1 saat
Türk Dünyası Müzikleri	-	-	-	Haftada 1 saat
Türk ve Batı Müziği Tarihi	-	-	Haftada 2 saat	-

12. Derslerin işlenişi için özel bir sınıf ya da oturma düzeni var mıdır?

Derslere göre oturma düzeni ve belirlenmiş sınıflar vardır. Örnek vermek gerekirse, orkestra dersi için okulumuzun orkestra sınıfı, bireysel çalgı dersleri için özel bireysel odalar, piyano çalışma odaları ve müziksel işitme okuma yazma dersi için de ayrı bir sınıfımız vardır. Müzik bölümüne yönelik dersler dışında kalan kültür dersleri ise normal sınıflarda işlenmektedir.

13. Müzik bölümünde etkinliklere yer veriyor musunuz ve bu etkinlikleri ne sıklıkla düzenliyorsunuz?

Belirli gün ve haftalarda mutlaka etkinlik yapılmaktadır. Öğrencilerimiz küçükte olsa konserler vermekte ya da belirli yerlere gezi düzenleyerek konserlere gitmektedirler. Bunlar dışında okulumuzda ara ara, dönem sonlarında ya da yıl sonlarında konserler ve dinletiler düzenlenmektedir.

14. Öğrenci belirli bir alana yönlendiriliyor mu, yoksa sadece genel müzik eğitimi mi veriliyor?

Öğrencilere genel müzik eğitimi dışında belirli bir alana yönlendirme yapılmakta. Okulumuzda keman, viyola, viyolonsel, ud, kanun, bağlama, gitar ve flüt olmak üzere sekiz farklı çalgı branşında eğitim verilmektedir. Öğrenciler 9. sınıfın başında bu alanlardan birini beden yapısı ve ilgisine göre seçmekte. Bu seçim sonucunda lise son sınıfa kadar seçtiği branşta uzmanlaşması amaçlanmaktadır.

15. Müzik bölümüne alım için belirli bir yaş grubu var mıdır?

Sınavlara 8. sınıfı o yıl bitiren öğrenciler girebilmektedir. Kontenjanda açık bulunması halinde bakanlığın belirlediği kılavuza göre 10. sınıf öğrencileri eylül ve ekim aylarının son haftasında yapılan yetenek sınavı ile okulumuza geçiş yapabilmektedir.

16. Çalgı derslerinde öğrenciler çalgıları kendileri mi edinmektedir?

Bireysel çalgı derslerinde öğrencilerin kendi çalgılarını kendilerinin edinmesi gerekmektedir. Ancak maddi durumu iyi olmayan öğrencilerimiz için okulumuzda yer alan çalgılar öğrencilere belirli bir süre için tahsis edilmektedir.

17. Öğrencilerin başarısı nasıl değerlendirilmektedir? Sınıf geçme veya kalma gibi durumlar var mıdır?

MEB'in belirlediği yönetmeliğe göre başarı değerlendirmesi ve sınıf geçme yapılmaktadır. Ortalaması 50'nin üzerinde olan öğrenciler sınıfı geçti sayılmaktadır.

18. Okula alındıktan sonra öğrencilerin ilerlemeleri hakkında bilgi edinmek amaçlı yakın takip yapılmakta mıdır?

Her sene en fazla 30 öğrenci alındığından öğretmenler ve yöneticiler her öğrenciyi tanımakta ve her öğrencinin başarısı seviyesini, nasıl bir ilerleme kaydettiklerini bilmektedir.

19. Mezun olan öğrenciler izlenmekte midir?

Mezun olan öğrenciler yakından tek tek izlenmese de okul başarı durumu olarak mezun olan öğrenciler ve üniversiteye yerleşen öğrenciler belirlenmektedir. Ancak pandemi süreci sebebi ile bazı bilgilere kesin gözüyle bakılmamaktadır.

20. Mezun olan öğrenciler neler yapabilmektedir? Ne gibi avantajları ve dezavantajları vardır?

Mezun olan öğrencilerimiz Milli Savunma Üniversitesi Bando Meslek Yüksek Okuluna, eğitim fakültelerine, güzel sanatlar fakültelerine ya da konservatuarlara giderek eğitim hayatlarına devam edebilmektedirler. Mesleki avantajları ise müzik öğretmenliği, akademisyenlik, özel sektörde öğretmenlik, kendi iş yerlerini açma, orkestralarda ya da korolarda yer alma ve canlı müzik yapma olarak sıralanabilir. Dezavantajlar arasında da ülkede müzik derslerine, müzik eğitimine hatta genel olarak sanata verilen değer in yetersiz olması yer almaktadır.

EK-3

Etik Kurul Onayı

Evrak Tarih ve Sayısı: 28/03/2022-E.162159

T.C. İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE ETİK KURULU Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma Etik Kurulu		
Oturum Tarihi : 24/03/2022	Oturum Sayısı : 6	Karar Sayısı : 2022/6-46
Etik Açısından Uygun		
Çalışma Adı	Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü İle Bilim Sanat Merkezi Müzik Alanı Arasındaki Farklar Üzerine Bir Çalışma	
Araştırmacılar	Yüksek lisans Öğrencisi fatma sürmeli (Yürütücü) Prof.Dr. Cemal Yurga (Danışman)	
Başkan Kurul Üyesi Prof.Dr. Hüseyin Suphi ERDEM Başkan Yardımcısı Kurul Üyesi Prof.Dr. Mustafa ARSLAN Kurul Üyesi Prof.Dr. Mehmet GÜNGÖR Kurul Üyesi Prof.Dr. Süleyman ÇALIDAK Kurul Üyesi Prof.Dr. Nesrin SİS Kurul Üyesi Prof.Dr. Mehmet ÜSTÜNER Kurul Üyesi Prof.Dr. Lütfiye ÖZDEMİR Sekreter Hatice ÇİLİAN		

E-İmzalıdır.
Etik Kurul Başkanı
Hüseyin Suphi ERDEM

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Evrak doğrulaması <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=3837&eD=BSL6D6D2H7&eS=162159> adresinden yapılabilir.

EK-4

Araştırma İzin Onayı

T.C.
HATAY VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-32889839-605.01-48493640
Konu : Fatma SÜRME'LİNİN
Araştırma İzin Onayı

25.04.2022

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : İnönü Üniversitesi Rektörlüğünün 18/04/2022 tarihli ve 168272 sayılı yazısı.

İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Fatma SÜRME'LİNİN "Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü ile Bilim Sanat Merkezi Müzik Alanı Arasındaki Farklar Üzerine Bir Çalışma" konulu tez çalışmasını yapmayı ilgi yazıyla talep etmektedir.

Söz konusu çalışmanın "Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 21.01.2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 ve 2020/2 nolu Araştırma Uygulama İzinleri Genelgesine" uygun olduğundan, ilgilinin araştırmanın Müdürlüğümüzün izni ile denetimi ilçe millî eğitim müdürlükleri ve okul/kurum idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre, **elde edilen verilerin kamuoyu ile paylaşılmadan önce Müdürlüğümüzün ilgili birimine iletilmesi ve "yayınlanmasında sakınca yoktur" yazısını alması, onaylı bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen ve uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan veri toplama araçlarının kullanılması koşuluyla;** İlimiz Hatay Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi ve Hatay Bilim Sanat Merkezi yönetici ve öğretmenlerine yönelik ekte yer alan ölçeği uygulama çalışması yapmasını, olurlarınıza arz ederim.

Fahrettin ÖVER
İl Millî Eğitim Şube Müdürü

OLUR

Mesut ÇERKO
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdür V.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Ürgen Paşa Mahallesi Şehit İsmail Yıldırım Sokak Hatay İl Millî
Eğitim Müdürlüğü Sitesi No:2/1 31010 Antakya/Hatay
Telefon No : 0 (326) 227 68 68
E-Posta: stratejigelistirme31@meh.gov.tr
Kep Adresi : meh@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meh-ebys>
Bilgi için: Emine YILDRIM VHKİ (1133)
Şb. Md.: Fahrettin ÖVER (1060)
İnternet Adresi: hataymem@meh.gov.tr Faks:326276969

Bu evrak otomatik elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evrak.sorumeh.gov.tr> adresinden 7198-9090-323h-h516-054d kodu ile teyit edilebilir.

EK-5

Tutanak

TUTANAKTIR

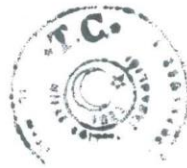
Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğü 19/04/2022 tarih ve 48099172 sayılı İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Fatma SÜRMEİ'nin "**Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü ile Bilim Sanat Merkezi Müzik Alanı Arasındaki Farklar Üzerine Bir Çalışma**" başlıklı çalışma uygulama izin talebi 2020/2 sayılı Araştırma Uygulama İzinleri Genelgesine göre Müdürlüğümüz Araştırma İzin Komisyonu tarafından incelenmiştir.

Araştırma, Müdürlüğümüzün izni ile denetimi ilçe milli eğitim müdürlükleri ve okul/kurum idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına dayalı, **elde edilen verilerin kamuoyu ile paylaşılmadan önce Müdürlüğümüzün ilgili birimlerine iletilmesi ve "yayınlanmasında sakınca yoktur" yazısını alması**, onaylı bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen ve **uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan veri toplama araçlarının kullanılması koşuluyla**; ilimiz Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi ve Bilim Sanat Merkezi yönetici ve öğretmenlerine yönelik ekte yer alan ölçeği uygulaması komisyonumuzca uygun görülmüştür. (25.04.2022)

Komisyon Üyeleri:

İl Milli Eğitim Şube Müdürü

EK-6

Uygulama İzni

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-50235120-300-148272
Konu : Uygulama İzni (Fatma SÜRMELE)

18/04/2022

HATAY VALİLİĞİNE
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Özel Sınıflar Eğitimi Eğitimi Ana Bilim Dalı, Mülki Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Fatma SÜRMELE, Prof. Cemal YILMAZ danışmanlığında yürütmekte olduğu "Özel Sınıflar Lisans Mülki Bölümü ile Bilim Sanat Merkezi Mülki Alan Araştırılmalı Farklar Üzerine Bir Çalışma" konulu tez çalışması gereği olarak, Hatay İli, Antakya ilçesinde dışı belirtilen okul ve kurumlarda, yöneticilere, öğretmenlere, öğrencilere ve diğer personellere uygulamak üzere, belirtilen arakat tekniği ile veri toplamaı talep etmektedir.

Aşağı geçen öğrenciye söz konusu çalışmaya yapabilmesi için gerekli izinlerin verilmesi hususunda gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Nuzun AKPOLAT
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

İk-İlgili yazı

Doğru bilgiyi doğru şekilde kullanın ve sorumluluğu

İzmir Değirliçesi (Coklu) 35240LL3471 No Etiler 35240

İzmir Tülay Akıncı

Adres: İzmir Değirliçesi, Başkentliği Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı, Öğrenci Hizmetleri

<http://www.inonu.edu.tr> - 0312 360 00 00 - 0312 360 00 00 - 0312 360 00 00

Tel: 0312 360 00 00

E-Posta: ogrenci@inonu.edu.tr Web: <http://www.inonu.edu.tr/ogrenci>

İzmir Tülay Akıncı

Rektör Yardımcısı

Tel No: 0312 360 00 00

Çap: Adres: ogrenci@inonu.edu.tr

EK-7

Araştırma İzni

İznilik Tarih ve Sayısı: 18/04/2022-167850

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : İ-84504069-TD.08.03--167850
Konu : Öğr. Fatma SÖRMEZLİ (Araştırma İzni)

18/04/2022

REKTÖRLÜK MAKAMINA

Enstitünüzde, Özel Sanatlar Eğitimi Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Fatma SÖRMEZLİ'nin, Prof. Cemal YILMAZ'ın danışmanlığında yürütmekte olduğu "Özel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü ile Bilim Sanat Merkezi Müzik Alanı Anasınıfı Parklar Üzerine Bir Çalışma" konulu tez çalışması gereği olarak, Hatay İl, Antakya ilçeğinde ekte belirtilen okul ve kurumlarda, yöneticilere, öğretmenlere, öğrencilere ve diğer personellere uygulamak üzere, ilgi yazı ekinde belirtilen anket tekniği ile veri toplanması gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve anılan çalışmanın yapılabilmesi için Hatay / İl Millî Eğitim Müdürlüğünden gerekli izin alınmasını hususunda;

Gereğini arz ederim.

Doç.Dr. Eyüp İZCİ
Enstitü Müdürü

Brevet Tarihi ve Sayısı: 12/04/2022-167758

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü
Gözetil Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlığı

Sayı : E-44550806-302.08.01-167758
Konu : Araştırma İzin (Patent Süremlisi)

12/04/2022

BÖLÜM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Anabilim Dalımız, MİTEK Eğitimi Bilim Dalı, 37201201001 kayıt numaralı Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi Fatma SORMELİ'nin, Prof. Cemal YURDUA'nın danışmanlığında yürütülen "Gözetil Sanatlar Lisansı MİTEK BİMER ile Bilim Sanat Merkezi MİTEK Alanı Anırsaldı Fakülter Üzerine Bir Çalışma" başlıklı yüksek lisans tezi kapsamında Hatay ilinde bulunan Bedii Sabancı Gözetil Sanatlar Lisansı ve Bilim Sanat Merkezinde görev yapan çalışanlar üzerinde yapılacak araştırma için ilgili makamlardan gerekli izinlerin alınmasına ilişkin araştırma izin formu, etik kurul onayı, ön başvuru formu, tez önerisi ve ekleri ilginçtir sunulmuştur.

Özellikli bilgileriniz arz ederim.

Prof.Dr. Ervan ÇİFTÇİ
Anabilim Dalı Başkanı

İB:

- 1- Araştırma İzin Formu
- 2- Etik Kurul Onayı
- 3- Ön Başvuru Formu
- 4- Tez Önerisi ve Ekleri

En ilginçtir, görevli olanlar ile ilgili iletişim bilgileri

Bölge Koordinatörü / Code: 8294433847 Pk Code: 01172

Bölge Tezli Akademi

<http://www.gonim.gov.tr/iletisim/08131840-82944338471840-167758>

Adana İktisadi Üniversitesinin Eğitim Fakültesi C Blok Gözetil Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlığı

Bölge İlgili - Cemal YURDUA

Cenl. Bahadırpaşalı Mahallesi

Üniversite - Bilgiye Açık İletişim

Tel: 0312 411 1000 / 11 0000

Tel No: 4433

e-Posta adresi: gonim@adana.edu.tr Web Sitesi: www.gonim.gov.tr

Coğ. Adres: gonim@adana.edu.tr

